

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه (اول) اسفندماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : مهندس ارفع محمداسدی- پرفسور مخبر فرهمند .
- ۳- تصویب صورت جلسه .
- ۴- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله تیمسار معاون وزارت جنگ .
- ۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت کار و امور اجتماعی .
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور و ارسال بمجلس سنا .
- ۷- طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور و مذاکره در کلیات آن .
- ۸- تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه .

مجلس در ساعت نه صبح برباست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

مهندس معتمدی- کریم بخش سعیدی- دکتر غنی مریدی- مانی- مهندس عطائی- مروتی .

غائبین مریض - آقایان :

فیاض- دکتر قهرمان- دکتر متین- سلیمانی کاشانی سعید وزیری- فروزن - دکتر اسفندیاری - بختیارها - پوشهری- محمداسدی .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : مهندس ارفع - محمد اسدی - پرفسور مخبر فرهمند

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم

آقای مهندس ارفع تشریف بیاورید .

مهندس ارفع - در جلسه قبل همکار ارجمند ما

آقای پرفسور مخبر فرهمند مطلبی در باره نطق وزیر

علوم در شیراز در اینجا مطرح کردند که قابل توجه بود

در موقعیکه این نطق بیان میشد برای بنده وضع خاصی

بوجود آمده بود زیرا از يك طرف ناطق کسی بود که

بهیچوجه شائبه سوء نیت یا بدبینی یا تحریک در باره او

نمیرفت (صحیح است) آقای پرفسور مخبر فرهمندیکی

از افرادی است که با تمام قلب در جهت پیشرفت کارهای

آموزشی و دانشگاهی این مملکت است و علاقه و حسن

نیت دارد (صحیح است) مخاطب ایشان هم شخصی است مثل رهنما وزیر علوم که همه ما بخوبی ایشان را میشناسیم و بطرز فکر و اطلاعات وسیع و جامع این مرد آشنائی داریم بنابر این محیط خاصی در این مسئله بوجود آمده بود و من چون شخصاً نه تعلق آقای رهنما را که در شیراز ایراد کرده بودند بطالعه کرده بودم و نه از مطالب مضامین که بعمل آمده بود اطلاع لازم را داشتم در آن موقع ساکت ماندم ولی علاقمند بودم که در این موضوع تحقیق کاملی بکنم و نتیجه را بعرض همکاران عزیز برسانم متأسفانه در طول این مدت بعلمت مسافرت آقای رهنما به خارج برای بنده توفیق حاصل نشد که شخصاً با ایشان تماس بگیرم و مذاکره کنم ولی تعلق ایشان را در دانشگاه شیراز و همچنین مضامین که با ایشان بعمل آمده و سؤالاتی که از ایشان شده بود و عیناً از روی نوار پیاده شده در اختیار من قرار گرفت و خوشبختانه متوجه شدم به اینکه بکلی مسئله با آنچه در اینجا مطرح شده مغایرت دارد قبل از اینکه در مورد بیانات ایشان و سؤالاتی که مطرح شده بود توضیحاتی بدهم بی مناسبت نیست عرض کنم که آقای مجید رهنما از افرادیست که درباره مسئله بزرگ فراموشی در مجامع جهانی بحث کرده و دو سال پیش در سازمان ملل این موضوع برای نخستین بار بوسیله نماینده ایران و نطق بسو و مستدل رهنما عنوان شد توجه نمایندگان گه‌گه‌های ملل مختلف را بخود جلب کرد در این اواخر در کنفرانس وزیران علوم آسیا که در دهلی نو تشکیل شده بود رهنما مطالب مفصلي درباره فرار مغزها ایراد کرد و برنامه سودمندی در این زمینه تسلیم آن مجمع نموده در مقاله‌ای که تحت عنوان ارزش اجتماعی فرار مغزهای خلاق بقلم رهنما نوشته شده و این مقاله از هر حیث جالب و خواندنی است شخص ایشان معتقد است که هرچرسانیکه مانع پیدایش و رشد مغزهای متفکر بشود و یا به از دست دادن یکی از آنها منتهی بشود بیکی از مهمترین منابع تولیدی لطمه میزند بنابر این ذکر این مطالب مختصر باین هدف بود تا توجه کنیم باینکه طرز فکر و قبول

این ایده از طرف کسی که نطقش در دانشگاه شیراز ایراد شده و متأسفانه بکلی قلب ماهیت پیدا کرده و در روزنامه‌ها انعکاس پیدا کرده قبولش تا چه حد است مسئله‌ای که مورد بحث اساسی آقای پرفسور مخبر فرهمند قرار گرفت عنوانی بود که در یکی از روزنامه بصورتیکه در نطق ایشان منعکس است بیان شده و آن این بود که باین مغزها احتیاج نداریم و توضیح داده بودند این مغزها همان دیپلمه‌هایی هستند که در کشور ما مردود و در خارج استاد شده‌اند بیان آقای پرفسور مخبر فرهمند مبتنی بر مقالاتی بود که در یکی دو روزنامه باین طریق منتشر و منعکس شده بود (مهندس بهبودی - خبر بود) خبر بود و بنده صددرصد حق میدهم بجانب آقای پرفسور مخبر فرهمند که با خواندن يك چنین تیرتی و يك چنین مطلبی ناراحت بشوند و موجبات ناراحتی ایشان فراهم گردد ولی بعد از اینکه بمتن بیانات آقای رهنما مراجعه شد معلوم گردید آقای رهنما در جواب سؤال یکی از سؤال کنندگان گفته‌اند بسیاری از دانش آموزان ما که همین دبستانها و دبیرستانهای ما را تمام کرده و حتی در کشور عمومی مردود شده‌اند و قتیکه بخارج رفته‌اند و در يك محیط ملاء دانشگاهی قرار گرفته‌اند از چنان کسانی شده‌اند که از هر جهت موفق بوده و تحقیقات برجسته‌ای کرده‌اند و عده‌ای از آنها در حال حاضر استاد های اکثر دانشگاههای ما هستند بنابر این ملاحظه میفرمائید که تفاوت سخن از کجاست تا بکجا (دکتر بهبودی - ایشان این عبارت را اصلاح کردند) آنچه را که در شیراز گفته بودند اصلاح کردند (رضوی چنین چیزی نیست حقیقتش را نوشته‌اند) عرض کنم بیان بدون منطق و دلیل بهر نحوی که جناب دکتر بهبودی مایل باشند میشود ادا کرد ولی اصل مسئله این است که این بیانات در روی نوار ضبط شده بود و از نوار پیاده شده (دکتر طالع - نوار که سند نیست) و بنابر این بنده نمیدانم چرا شما همیشه اصرار مجرم بودن اشخاص دارید در حالیکه باید اصل به برائت باشد آقای دکتر بهبودی بجای اینکه اصل را برائت قرار بدهیم

و فرغ و تغییر جمله و با تغییر عبارت با سوء استنباط خبر گزار يك روزنامه‌ای در هر صورت بنده مجاز هستم که اینجا عرض کنم که وزیر علوم اظهاراتش بر این زمینه است و بهیچ وجه دولت و حزب ما در دنبال این مسئله نیست که ارزش افراد تحصیل کرده و جوانان آتی را ناچیز بگیرد دولت با تمام قوا سعی کرده که بتواند وسائل فراهم کند که موجب جلب این مغزهای متفکر یعنی موجب جلب سرمایه‌های اساسی مملکت بشود ما معتقدیم آتی مملکت و بار ساختمانی و بار رشد اجتماعی آتی مملکت بدوش آنهاست باید بدانیم مملکت بر گردند و خدمتگزاران مملکت باشند (صحیح است) ولی در عین حال ما معتقد هستیم که بهیچ وجه تحصیل کرده‌های داخلی این مملکت کمتر از تحصیل کرده‌های خارج نیستند اگر ما محیط دانشگاهی را مستعد بکنیم اگر محیط دانشگاهی را از لحاظ وسائل لازم مجهز نمائیم این جوانان بهیچ وجه دست کمی از افرادی که در خارج تحصیل کرده‌اند ندارند در خیلی از رشته‌ها همانطور که آقای فرهاد پور میفرماید قدرت دانشگاهی ما طوری است که میتواند اساتید بزرگی را تربیت کند که حتی معالک دیگر هم استفاده کنند در رشته فلسفه در رشته تاریخ در رشته ادبیات از این مملکت میتوانیم بدانگاهها و جامعه فرهنگ دنیا افراد دانشمندی کسب کنیم اگر از لحاظ تکنیکی امروز ما کمی عقب هستیم ولی امیدواریم که با همین جوانان و همت کسانی که در خارج تحصیل کرده‌اند بتوانیم جریان این نقیصه را بکنیم ر دانشگاههای ما در آتی به نتوانند مریب کسانی باشند که در رشته‌های علوم به مقام استادی بمفهوم کلمه برسند مطلبی که در اینجا بنده ناگزیرم اشاره کنم این است که جلب این مغزهای متفکر و سبک و سنگین کردن این کسله متفکر باید مورد توجه باشد دولت در این زمینه از نظریات افرادی که علاقه و آگاه استفاده کرده و اقدامات مؤثر نموده ولی در عین حال جوانان عزیز ما که در خارج

از کشور بر میگردند باید توجه کنند که اینها مدیون این مملکت هستند و اینها باید خدمتگزار واقعی این مملکت باشند اینها باید دین خودشان را باین کشور بعنوان انجام وظیفه ادا کنند نباید انتظار داشته باشند که با التماس و التجاء آنها را به بر گشت به کشور دعوت کنند ما به افرادی در این کشور احتیاج داریم که خودشان را خادم واقعی مملکت بدانند و از مصمم قلب با تحمل ناروائی‌ها با تحمل ناراحتی‌های اولیه زندگی بیایند و داوطلبانه در طریق خدمت باین مملکت قدم بردارند اگر بنا باشد جوانهای ما فکر کنند که تمام ممکنات و وسائل آسایش و راحتی آنها يك دفعه در این مملکت فراهم میشود و بعد وقتی سرما میگذارند و قدم رنجه میفرمایند این دور از انصاف و انتظار است اگر اینطور باشد بیگانه‌ای هم که برای او همه وسائل زندگی در این مملکت فراهم میشود او هم حاضر است در این مملکت خدمت کند پس چه فرقی است بین این بیگانه و خودی؟ پس چه فرقی است بین کسی که استخوانهای اجدادش در زیر خاک این مملکت مدفون است و به این مملکت مدیون است با کسی که بیگانه است برای این مملکت؟ (احسنت) بنده از آقای پرفسور مخبر فرهمند بسیار متشکرم که این مسأله را جلسه پیش مطرح کردند و موجب شد که در این مورد توضیح کافی در مجلس داده شود و اگر انعکاسی برخلاف این در روزنامه‌ها پیدا شده رفع این سوء تفاهم بشود و امیدوارم اولیای این افراد و این جوانان عزیز ما که در مملکت و در خارج از مملکت هستند بدانند که این مملکت امروز مهبیای پذیرش آنهاست امروز با آغوش باز این جوانان را میپذیرد و وسائل آسایش و رفاه آنها را حاجاتی که مقدرات مملکت اجازه میدهد فراهم میکند اگر آنها هم متقابلاً ابراز علاقه‌ای بکنند و وظیفه وجدانی خودشان را حس بکنند ما با آغوش باز آنها را میپذیریم و مقدم آنها را گرامی میداریم (احسنت).

رئیس - آقای اسدی تشریف بیاورید.

محمد اسدی - چون بودجه مملکتی در ساحت مقدس مجلس شورای ملی مطرح است این است که بنده

نمیخواهم مزاحم خانمها و آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بشوم (احسنت) و دلم میخواهد که هر چه زودتر اینکار بودجه شروع بشود و آقایان موافقین و مخالفین نظر خودشان را در این مورد اعلام دارند ولی چون مشکلی در منطقه انتخابیه بنده پیش آمده و من ناچار بودم خودم رایشت تریبون برسانم و دردم مردم مغان را بساحت مقدس مجلس شورای ملی عرض کنم لذا از موقعیت بکاستفاده کوچک میکنم بنده افتخار عضویت در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی را داشته و دارم راجع به مشکلی که فعلاً دانمگیر دامداران مغانی شده برای دولت تذکرات مفصلی دادم و توجه دولت را باین موضوع حیسانی جلب کردم ولی چون موضوع از لحاظ مردم مغان جنبه زندگی و در حقیقت جنبه حیاتی را در بر دارد این بود که خواستم مجدداً توضیحاتی بعرض نمایندگان محترم دولت برسانم و خوشوقتم جناب آقای وزیر کشور تشریف دارند و مطالبی که عرض خواهم کرد در هیئت دولت مطرح خواهند کرد و بک اقدام خیلی فوری عمل خواهند آورد همانطور که آقایان استحضار دارند و در روزنامهها خواندهاند بعلمت سرمای خیلی سخت امسال دامداران مغانی واحشام آنها بدون علوفه ماندهاند و الآن در معرض خطر مرگ و نیستی قرار گرفته اند احشام برای زارع و حشم برای کشاورز جنبه حیاتی دارد بنده از جناب آقای نخست وزیر خواهشی کردم ایشان هم مجتبی کردند و وزارت کشاورزی بهم خود اقداماتی کرد ولی اطلاعاتیکه دارم و تلگرافاتی که رسیده و مطالبی که در روزنامه نوشته شده و کاملاً صحیح است متأسفانه این کمک برای مغان کافی نیست اگر دولت همت بکند میتواند مردم مغان را واحشام مغانی را نجات بدهد. الان در حدود ۴ یا ۵ میلیون حشم ما در مغان داریم ولی متأسفانه دارند اعلام میکنند که اینها در معرض خطر و در انهدام و نابودی قرار گرفته اند آنچه که جو و سوسو یا علوفه آنجا رسیده کم است برای اینکه دولت بموقع اقدام نکرده و جاده فرعی را درست نکرده الان احشام مغانی دارند از بین میروند (صحیح است) بنده خواستم اینجا تذکر بدهم هر فرد ایرانی الآن مورد عنایت و توجه

شاهنشاه آریامهر است اعلیحضرت شاهنشاه آریامهر میخواهند مردم در کمال رفاه و راحتی بسر ببرند و دولت باید توجه فوری بکند که هر چه زودتر مشکل مغانی را بیابان برساند بنده ضمن سیاستگرایی از اقداماتی که شده عرض میکنم این کمک دولت رسانست و برای مغانی باین وضع دردی را دوانمیکند (صحیح است) صد هزار تومان پول فرستاده اند در صورتیکه ضرر مردم از این رهگذر در حدود ۲۰ میلیون تومان است آقایان ملاحظه بفرمایند چقدر از ثروت ملی برای این ممر باید صرف شود و چقدر باید خسارت کشید من خواستم پشت این تریبون بیایم و این موضوع بسیار پراهمیت و قابل توجه را بعرض نمایندگان محترم برسانم و از دولت خواهش کنم اقداماتی بکنند که این اقدام حتمه فوریت و سرعت را در بر داشته باشد مبادا دست باقدا می بزیند که دچار سر نوشت مقررات اداری بشود و در پشت مقررات خشک اداری معطل بماند و بک روز بیدار بشود و ببینید نوشدارو پس از مرگ سهراب بوده بنده توجه نمایندگان محترم را باین موضوع جلب میکنم و انتظار اقدام فوری را دارم (احسنت).

رئیس - آقای پرسفور مخبر فرهمند تشریف بیاورید.

پرسفور مخبر فرهمند - با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران عزیزم بی نهایت خوشحالم که جناب مهندس ارفع رفع ابهام را فرمودند نظر بنده هم همین بود که حقایق همانطور که هست در این ساحت مقدس بیان بشود و از همه مهمتر فرزندان ما، عزیزان ما، فرزندان ایران در در هر نقطه از جهات هستند اینها با امیدواری، با پشتکار خودشان را برای خدمت باین آب و خاک آماده کنند و مراحت کنند البته گذشته از این سوء تفاهم قصور جزئی هم شده است در همان روزی که مقام وزارت علوم ملاحظه فرمودند که مندرجات روزنامهها آنطور که نوشته شده با واقعیت گفته های ایشان تطبیق نمیکند حق بود که این را توضیح و تکذیب میفرمودند و خود بنده چون در کمیسیون علوم هستم و برای سایر همکارانم دستور میفرمودند که نطق شیراز را پالی کبی کنند و برای ما بفرستند که بنا این موقعیت داده نشود که اجباراً پشت تریبون مجلس بیایم و

این قضیه را مطرح کنیم در هر حال بنده سیاستگرارم از همکار عزیزم که رفع ابهام کردند و این تذکر را دادند و نااندازه ای رفع نگرانی شد.

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه قبل نظری نیست؟
دکتر دادفر - اصلاحات مختصری در عرایض بنده هست که به اداره تندنویسی میدهم.

رئیس - اصلاح میشود، نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله تیمسار معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور میشوم تیمسار کاتوزیان بفرمائید.

کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام ریاست طبق ماده ۵۶ قانون استخدام نیروهای شاهنشاهی حقوق سر باز وظیفه ۲۰ ریال و سر باز یکم وظیفه ۵۰ ریال و سر جوخه یکم ۱۰۰ ریال بود استدعا شده است که اجازه بفرمائید از اول فروردین ۴۸-۵۰ ریال به حقوق سر باز وظیفه و ۷۵ ریال سر باز یکم وظیفه و ۱۵۰ ریال به حقوق سر جوخه یکم اضافه شود (نمایندگان - مبارک است).

رئیس - بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۵- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون وزارت کار و امور اجتماعی

رئیس - آقای معتمدی بفرمائید.
معتمدی (معاون وزارت کار) - با اجازه مقام محترم ریاست ماده واحده ای است راجع پرداخت حق عضویت دولت شاهنشاهی ایران بمؤسسه آموزش حرفه ای وین وابسته بمؤسسه بین المللی کار تهیه شده که تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۶- طرح و تصویب گزارش شوردوم کمیسیون دارائی راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شوردوم تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شوردوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی
کمیسیون دارائی در جلسه ۱۳۴۷/۱۱/۲۸ با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۹۹۸۷ مورخ ۱۳۴۷/۱۱/۲۲ دولت، راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور را که گزارش شورا اول آن بشماره ۷۰۲ چاپ شده بود برای شوردوم مورد رسیدگی فرار داد. ماده واحده مصوب شورا اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود بمنظور

تقویت نیروهای دفاعی کشور تا هم از مبلغ بیست میلیارد ریال یکجا یا بدفعات از هر منبع یا منابعی که بمصلحت تشخیص دهد در هر مورد با بهره ای که از بهره متداول تجاوز نکند و ام یا اعتبار تحصیل نماید. قرارداد راجع به مدت و سایر شرایط و ام یا اعتبار پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجرا خواهد بود. مصرف و ام یا اعتبار جزو مشمول قانون محاسبات عمومی و آئین نامه معاملات دولتی نمیشد.

مخبر کمیسیون دارائی - خسروی کردستانی

گزارش شوردوم از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام با حضور تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ لایحه دولت راجع به تحصیل اعتبار جهت تقویت نیروهای دفاعی کشور را برای شوردوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون دارائی را در اینمورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون نظام - حکیمیان
رئیس - ماده واحده مطرح است آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - ما بهیچوجه عقیده نداریم و معتقد نیستیم که برای حل مسائل بین المللی بقدرت زور و براه حل

جنگ متوسل شویم (صحیح است) سیاست خارجی مملکت ایران متغی بر اصول سازمان ملل متحد همچنان سیاستی است که اساس صلح را در جهان تبلیغ و تجویز مینماید و مجال هیچگونه شک و تردیدی برای هر کشوری که صاحب حسن نیت باشد در این مورد باقی نمیگذارد (صحیح است) ولی بزرگترین مشکلی که امروز بشر با آن روبرو است پیدا کردن فرمول صلح، پیدا کردن فرمول تقلیل سلاح و پیدا کردن راه جاوگیری از جنگ است و تا روزی که این مشکل در دنیا حل نشود تقویت کامل نیروهای دفاعی را ما از دولت میخواهیم (احسنت) متأسفانه هنوز ضعف بشری تا بدانجا است قبل از آنکه بنعمت صلح توجه کند بخرابی جنگ متوسل میشود و اگر راه رسم چنین است ما از این راه نباید عقب بمانیم هنوز زرمز مفریادهای خیابانی از گوش ما خارج نشده که فرهنگ مقدم بر بودجه وزارت جنگ است بهداشت مقدم بر خلع سلاح است این صحیح است ولی بهتر است بنده دهندگان خارجی آن سروصداها نگاه کنیم و ببینیم در کشور خودشان بودجه دفاعی و خرج تسلیح خودشان چند درصد از بودجه مملکتشانرا تشکیل میدهد آیا این زرمزهها فقط برای ما خوب بود یا ناوگان دول مقابل را در گردشهای دولتی در آبهای آزاد ببینیم و ببینیم که خرج این ناوگان از کجا تأمین میشود بودجه دفاعی ما بر اساس بودجه کل مملکتی که ۳۳ میلیارد تومان است کمتر از ۱۳ درصد میباشد بهتر بود معاونت وزارت جنگ اینجا توضیح میفرمودند ممالک که از ما خیلی کمتر احتیاج دارند که به این نیکت توجه کنند بودجه نیروی دفاعی آنها چند درصد بودجه کل کشورشان است؟ من اینجا به چند نکته محتاج که اشاره کنم ارتش ما تنها وظیفه دفاعی را انجام نمیدهد سازمانهای مختلفی از قبیل سپاه دانش و سپاه بهداشت و سپاه عمران همه از این بودجه استفاده میکنند من نمیدانم این چه سیاستی است که دولت بودجه دفاعی را در جزو بودجههای عادی مملکت تلقی میکند ما اگر در جنوب امنیت نداشته باشیم بر نامه های پتروشیمی را میتوانیم اجرا کنیم؟ ما اگر در شمال امنیت نداشته باشیم تأسیس کارخانجات را میتوانیم شروع کنیم؟ پس بودجه

از بودجه دفاعی کشور اطلاع دارد که تا قبل از شهریور ۲۰ تمام درآمد منابع نفت ما وارد بودجه مملکتی میشد با حساب مخصوصی برای تقویت نیروی دفاعی و ذخائر ارتش و کشور میرفت و امروز شما فقط برای ربع درآمد یک سالتش از ما قانون میخواهید که بروید و وسائلتان را فراهم بکنید و از تمام این منابع دفاع کتید پس من لازم میدانم شما توجه بدهم شما به آن چیزی که منبع اصلی توسعه اقتصادی ما است یعنی نفت، در چنین روزهایی که زرمزههای جاهلانه عربی شدن خلیج فارس از طرف کسانی که مملکت خودشان را به ورشکستگی کشیده اند شنیده میشود، شما بیش از این باید توجه میکردید (صحیح است) اما شما اهل فن هستید تشخیص و صلاح میدهد شما است آنچه که مورد توجه همه است حتی در گزارش آقای نخست وزیر در مورد دیگری بدان اشاره شده بود مادر تمام امور معتقدیم نیروی ایمان و تعلیمات نظامی و قوای روحی و بالاخره انتظامات لازم با بیای تسلیحات نه امروز بلکه در گذشته و آینده تا روزی که بشر سلاح دست میگیرد در ارزش ارتشها تأثیر بسزائی دارد ما بودجه را تصویب میکنیم شما که مسئول اجرا هستید از آن غافل نباشید شبه جزیره سینا برای تمام نسل و عصر حاضر بهترین سرمشق و تجربه میتواند باشد بر اساس تعلیمات و قوای روحی و ارزش ارتشها نه تنها سلاحها عراضم را بابت جمله ختم میکنم شرایطی که شما در این لایحه با اختیار هیئت دولت خواسته اید بگذارید من شخصاً با آن مخالفم فقط یک مطلب بما جرأت میدهد که به این لایحه شما تمام افراد فراکسیون حزب مردم رأی موافق بدهند این رأی برای این نیست که شرایط وام دفاعی را بمهده تصویبنامه هیئت دولت بگذارید بلکه فقط برای اینکه فرمانده کل قوای ما رهبر عزیز ما است و به او اعتماد داریم (احسنت - احسنت).

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.

مهندس ارفع - بیانات همکار ارجمندما جناب آقای رامبد را دیگر تجلی بسیار روشنی از احساسات مشترک ایرانیان بود (صحیح است) شاید احتیاج به بیان نداشته باشد که ملت ایران در هر حال و در هر

زمان از فلسفه های پیروی میکرد و پیروی میکنند که خلاصه و چکیده آن از زبان شعرای بزرگ ایران ذوقالب میازار موری که دانسته کش است که جان دارد و جان شیرین خوش است و یا:

بنی آدم اعضای یک پیگردند

که در آفرینش ز یک گوهرند

بیان شده است. بنا بر این فلسفه اساسی زندگی ما بر اساس نوع دوستی، بشر دوستی، طرفداری از صلح و آرامش و بالاخره در کلمه محبت و علاقه به افراد و جوامع خلاصه میشود اما متأسفانه درنده خوئی که در طبیعت بشر نجوی مخمر است که با وجود تلاشهای بیگیری که در جوامع بین المللی از طرف متفکرین، از طرف دستداران بشر بعمل میآید آن امکانیکه برای در صلح زیستن میتواند فراهم بکند تا امروز توفیق حاصل نکرده و از این لحاظ است که ملت ما ناگزیرند که برای حفظ و بقای خود و برای زیستن در صلح و آسایش ضرب المثل قدیمی را بکار ببرند که اگر میخواهی در صلح زیست کنی آماده جنگ باش هنوز این ضرب المثل قدیمی را فکاکر حکمروائی میکند و جای بسی افسوس است که امروز منابع مالی با منابع اقتصادی و افکار و نیروهای انسانی که باید در راه ساختن دنیائی بهتر و زندگانی مرفهتر برای جوامع بمصرف برسد در راه تسلیحات مصرف میشود آرزوی ما این است که روزی واقفاً این حس خود بینی و خود خواهی از خوی بشری رخت بپوشند و افراد انسانی در همه جای جهان مرفه و آسوده و در صلح و سلم بسر برند. با توجه به این اصل که رهبر عالیقدر کشور ما بعنوان یکی از مصالحین جامعه بشریت و یکی از پیشوایان بشر دوست شناخته شده و با توجه بروش و فلسفه زندگی ایرانی برای ما بسیار ناگوار است که بخواهیم مبالغه از انرژی یا سرمایه های مملکتی را در این راه و بر خلاف میل باطنی خود مصرف کنیم بنده نسبت به ایراداتیکه جناب آقای رامبد راجع بمبلغ این اعتبار وارد کردند

قلبا موافق بنده هم معتقد هستم که کشور ما باید آنقدر نیرومند باشد که کسب جرات نکند در افکارمالی بخوبی خودخیال چشم دوختن بیک وجب از خاک این مملکت بیرون اند (صحیح است) ما باید چنان قدرتی بدست بگیریم که مسخره های تائزهای سیاسی دنیا از کراته نیل نتوانند بلاطائلات خودشان ادامه بدهند و نتوانند چشمی بیک وجب از خاک مملکت بدوزند (دکتر حکیم شوشتری - چشمشان را در میآوریم) ما در وضع کنونی جهان موقعی میتوانیم در رفاه کامل بسر ببریم که همایه های و کلیه کشورها اعم از کوچک یا بزرگ همه وهمه بتوانند بر روی قوای دفاعی این مملکت حساب بکنند و بنا بر این بنده با نظریات دوست عزیز که این مبلغ اعتبار برای نیرو و قدرت کافی نیست موافق ولی و در عین حال معتقدم این راهی نیست که بانها رسیده باشد همه کار باید تدریجی پیش برود دولت برهبری شاهنشاه بزرگ همیشه مترصد و با چشم باز متوجه این امور بوده و هست ما قدم هایی را بر میداریم و بدنبال آن با استفاده از منابع داخلی و با استفاده از تمام مقدرات سعی میکنیم که روز بروز بر این قدرت و نیرومندی خودمان بیفزاییم (صحیح است) بنا بر این از این حیث نگران نباشید من شما قول میدهم تا زمانی که یک چنین رهبر روشن بین هدایت سیاست این کشور را بعهده دارد و دولتی علاقمند مسئولیت را بعهده دارد اجرای این برنامه ها هیچگونه جای نگرانی نخواهد بود (صحیح است - احسن)

رئیس - نظر دیگری در ماده واحده نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان به ترتیب آتی وسیله منشی (خانم ابتهجاسمعی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان : دکتر کلالی - دکتر عدل - دکتر یزدان پناه - خواجه نوری - مهندس ارفع - دکتر المونی - دکتر نجیمی - مرتضوی - مهندس اخوان - رضوی - مهندس کیا کجوری - بوشهری - دکتر ناصر بهبودی -

جوانشیر - مهندس برومند - خانم سعیدی - دهبیم - یوربابائی - دکتر سبزواری - مصطفوی نائینی - مهندس فروهر - دکتر ضیائی - خانم جهانبانی - کورس - دکتر غنی - محدث زاده - دکتر عدل طباطبائی - محمد ولی قراچورلو - دکتر خزائلی - سر تیب پور - مهندس اسدی سمیع - عباس میرزائی - خانم بزرگ نیا - مسعودی - دکتر رشتی - روستا - موسوی - صائب - دکتر بیت منصور - دانشمند - معزی - موسوی ما کوئی - مهندس زر آرزو - توسلی - مهندس بار محمدی - مهندس ریاحی - دکتر کیان - مهندس جلالی نوری - دکتر زعفرانلو - دکتر عظیمی - خانم تربیت - مهندس معینی - مهرزاد - مهندس پروشانی - ثامن - شهرستانی - دکتر کفائی - مافی - اولیاء کاسمی - دکتر وفا - دکتر حکیم شوشتری - فرهاد پور - مهندس کیا - فهمی - مهندس بریمانی - ارسنجانی - دکتر حبیب اللهی - بختیاری پور - فولادوند - دکتر درودی - ملک افضلی - عامری - قراچورلو - رضا زاده - حقیقتاس - دکتر صالحی - سلیمانی - قاضی زاده - عجم - تیمسار حکیمیان - امام مردوخ - دکتر رضوانی - دکتر برومند - بدر صالحیان - جهانشاهی - تیمسار نکوزاد - انشاء - دکتر ملکی - مهندس فیروز عدل - دکتر خیر اندیش - دکتر رفیعی - دکتر دادفر - مهندس زنجانی - جوادی - کلانتری - پاینده - فضائی جاماسبی - رسول پرویزی - دکتر امامی خوئی - حی - مرونی - روحانی - دکتر پرو نواعظم - دکتر اسدی - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - دکتر ضیائی - دکتر میرعلاء - خسروی کردستانی - ادب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اربابی - دکتر ضیائی - دکتر میرعلاء - خسروی کردستانی - مادیب سمعی - مهندس اربابی - شیخ الاسلامی - دکتر وحیدنیا - خانم زاهدی - اصولی - وحیدنیا - خانم زاهدی - اصولی - دکتر شفیع امین - مهاجرانی - امیر احمدی - دکتر موثقی - دکتر صاحب قلم - دانشمند - معزی - موسوی ما کوئی - مهندس زر آرزو - توسلی - مهندس بار محمدی - مهندس ریاحی - دکتر کیان - مهندس جلالی نوری - دکتر زعفرانلو - دکتر عظیمی - خانم تربیت - مهندس معینی - مهرزاد - مهندس پروشانی - ثامن - شهرستانی - دکتر کفائی - مافی - اولیاء کاسمی - دکتر وفا - دکتر حکیم شوشتری - فرهاد پور - مهندس کیا - فهمی - مهندس بریمانی - ارسنجانی - دکتر حبیب اللهی - بختیاری پور - فولادوند - دکتر درودی - ملک افضلی - عامری - قراچورلو - رضا زاده - حقیقتاس

مدرسی - مؤبد امینی - موسوی - پردلی - دکتر فریور یزشکی پور - دکتر عاملی - دکتر صدر - دکتر طالع - دکتر سعید حکمت - مافی - کلانتر هر مزی - دکتر بهبهانی خزائلی - دکتر ستوده - دکتر زهنوردی - مهندس ریاضی خانم ابتهجاسمعی - صدری کیوان - دکتر سعید آموزگار بهادری - دکتر شریعت - شکیبا - زرگرزاده - خانم دکتر دولتشاهی - دهبیم - دکتر مهدب - یوسفی - دکتر صفائی صادقی - دکتر رفعت - مهندس بهبودی - قهرمان - رامبد جهانشاهی - کمالوند - ملکشاه ظفر - دکتر خطیبی شیخ بهائی - مجد - ساکینیان - مهندس عطائی - مهندس معینی زند

آراء مأخوذه شماره شد نتیجه بقرار زیر اعلام گردید

آراء موافق ۱۸۳ رأی

رئیس - لایحه با ۱۸۳ رأی موافق باتفاق آراء تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین - آقایان : دکتر برومند - بدر صالحیان

جهانشاهی - تیمسار نکوزاد - انشاء - دکتر ملکی - مهندس فیروز عدل - دکتر خیر اندیش - دکتر رفیعی - دکتر دادفر - مهندس زنجانی - جوادی - کلانتری - پاینده - فضائی جاماسبی - رسول پرویزی - دکتر امامی خوئی - حی - مرونی - روحانی - دکتر پرو نواعظم - دکتر اسدی - دکتر صفائی - صدقیانی زاده - خسروی کردستانی - ادب سمعی - مهندس اربابی - مهندس اربابی - دکتر ضیائی - دکتر میرعلاء - خسروی کردستانی - مادیب سمعی - مهندس اربابی - شیخ الاسلامی - دکتر وحیدنیا - خانم زاهدی - اصولی - دکتر شفیع امین - مهاجرانی - امیر احمدی - دکتر موثقی - دکتر صاحب قلم - دانشمند - معزی - موسوی ما کوئی - مهندس زر آرزو - توسلی - مهندس بار محمدی - مهندس ریاحی - دکتر کیان - مهندس جلالی نوری - دکتر زعفرانلو - دکتر عظیمی - خانم تربیت - مهندس معینی - مهرزاد - مهندس پروشانی - ثامن - شهرستانی - دکتر کفائی - مافی - اولیاء کاسمی - دکتر وفا - دکتر حکیم شوشتری - فرهاد پور - مهندس کیا - فهمی - مهندس بریمانی - ارسنجانی - دکتر حبیب اللهی - بختیاری پور - فولادوند - دکتر درودی - ملک افضلی - عامری - قراچورلو - رضا زاده - حقیقتاس

رئیس - تیمسار کاتوزیان فرمایشی دارد بفرمائید

تیمسار کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - بنده خواستم از نمایندگان محترم تشکر کنم برای تصویب این لایحه ضمناً باستحضار برسانم که نیروهای مسلح شاهنشاهی شبانه روز در اجرای وظایفیکه بعهده شان

محول شده کوشا بود و بوظیفه خویش را بشو احسن انجام میدهد حال بر حسب وسائلیکه متناسب با بودجه ایکه آقایان تصویب میفرمایند و بمهده ارتش میگذارند این بوظیفه را بهتر میتواند انجام بدهد بنده باز نهایت تشکر را میکنم از لطف و محبت آقایان ضمناً اینجا به ارقامی اشاره شد بنده چندمطلبی بعرض میرسانم جمع کل بودجه ارتش در سال ۴۸ بالغ بر ۴۴ میلیارد و ۹۵۷ میلیون ریال است که از این مبلغ رقم ۷ میلیارد و ۴۵۲ میلیون ریال بابت دیون و سررسید اقساطی است که در بودجه امسال است و قتیکه این وجوه سررسید اقساط و رقم مالیات را از بودجه ارتش کسر کنیم ۳۷ میلیارد ریال از این ۴۴ میلیارد ریال که در اینجا اشاره شد میماند که چون اینجا بودجه ارتش را نسبت به کل بودجه بیست درصد گفتند خواستم بعرض برسانم که این بودجه در حدود ۱۳ درصد است اگر این رقم مالیات و دیون را کم کنیم بودجه ارتش در سال ۴۸ به نسبت ۱۱ درصد بودجه کل کشور میرسد و همانطور که استحضار دارید کشورهایای همجوار ما مبلغ بیشتری صرف نیروهای مسلح خودشان میکنند ولی اعلیحضرت همایونی از لحاظ اینکه به بنیه اقتصادی کشور توجه دارند و اهمیت بیشتری قائل هستند قسمت اعظم بودجه صرف نیروی اقتصادی کشور میشود در صورتیکه ارتش همانطوریکه استحضار دارید قسمتی از بودجه اش را صرف سپاهیان دانش و بهداشت و آبادانی و مسکن میکند و اعتبارات آنها را تأمین مینماید چون ارتش شاهنشاهی ما همیشه در خدمت مردم است در جریان زلزله خراسان و سیل خوزستان و شیراز ملاحظه فرمودید که ارتش شاهنشاهی با تمام قوا بیاری مردم شتافت و همه نیروی خودش را صرف کمک مردم کرد این بود که بنده خواستم این مراتب را بعرض نمایندگان محترم برسانم و مجدداً از مرام آقایان تشکر کنم (احسنت).

۷- طرح گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور و مذاکره در کلیات آن

رئیس - گزارش يك شوری بودجه کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی ساحت مقدس مجلس شورای ملی برسی لایحه بودجه کل کشور سال ۱۳۴۸ که در تاریخ ۴۷/۱۱/۱۳ از طرف دولت بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده بود از تاریخ ۱۹ لغایت ۲۷ بهمن ماه طی جلسات متشکله صبح وعصر در کمیسیون بودجه با حضور جناب آقای نخست وزیر و وزیر دارائی و مسئولین دفتر بودجه و معاونین پارلمانی وزارتخانه ها و همچنین سایر وزیران و کارشناسان هنگام طرح بودجه وزارتخانه مر بوطه انجام گردید.

رسیدگی به لایحه بودجه اعم از تبصره ها و ارقام در آمد و هزینه با امان نظر و دقت کافی مورد نقد و مطالعه قرار گرفت و در هر مورد با توجه به توضیحاتی که از طرف اعضاء محترم کمیسیون بودجه از مسئولین امر خواسته میشد با اصلاحاتی که در متون تبصره ها و با حذف تبصره های غیر لازم و همچنین اصلاحاتی که در ارقام اعداد هزینه و در آمد بعمل آمد به تصویب کمیسیون رسید و اینک که گزارش کار کمیسیون تقدیم مجلس شورای ملی میگردد اجازه میخواهد توجه مجلس محترم را نکات زیر در باره بودجه تقدیمی معطوف دارد :

بطور کلی کوشش دولت از هنگامی که بودجه بر اساس برنامه تقدیم مجلس شورای ملی گردیده است همواره مصروف این مهم بوده که بودجه تقدیمی از نظر کیفیت تنظیم هر سال نسبت به سال گذشته کاملتر باشد و توضیحات کافی در کلیه زمینه های فعالیت وزارتخانه ها و سازمان های دولتی بر اساس ارقام و گزارشات توجیهی در اختیار نمایندگان محترم قرار داده شود تا امکان بررسی همه جانبه و دقیق آن از طرف نمایندگان محترم فراهم باشد. در مورد بودجه سال ۴۸ علاوه بر رعایت روش مذکور دو نکته مهم نیز قابل توجه میباشد :

اول - بودجه تقدیمی نسبت به بودجه سال ماقبل ۱۶ روز زودتر تقدیم مجلس شورای ملی شده و در نتیجه فرصت بیشتری برای بررسی آن چه در کمیسیون بودجه و چه در مجلس شورای ملی فراهم گردیده است.

نکته دیگر که بسیار شایان توجه است تعادل بودجه تقدیمی است، منظور از بودجه متعادل در حقیقت بمفهوم قدیم آن یعنی توازن ارقام در آمد و هزینه نیست بلکه با بررسی بودجه این حقیقت آشکار میشود که دولت کوشیده است این تعادل در کلیه زمینه ها وجود داشته باشد به این معنی که هدف دولت این است که در سال آینده کلیه هزینه های پیش بینی شده بر اساس برنامه ها و وظایف و فعالیتهای مورد نظر از محل در آمد هائیکه تحصیل خواهد گردید چه از طریق در آمد های عمومی و یا در آمد های برنامه بنحوی بمصرف برسد که رشد مداوم توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور تأمین و با حفظ موازنه ارزی کشور و تحکیم ثبات پولی و جلوگیری از افزایش بی تناسب قیمتها رشد ۱۲٪ اقتصادی که نتیجه مورد نظر از فعالیتهای همگانی کشور است تأمین گردد.

گزارش جناب آقای نخست وزیر و هم چنین گزارش عملکرد بودجه سال ۴۷ مبین آن است که دولت موفق گردیده است بر اساس موازینی که بودجه سال ۴۷ بر آن ضوابط تنظیم و راهنماییهای ارزنده ای که از طرف نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بعمل آمده است بودجه مذکور را بمرحله اجراء در آورده و حتی با تحصیل در آمد های بیشتر توفیق حاصل نماید که امکانات افزون تری را برای اجراء برنامه های مملکتی فراهم آورد و این خود میسر آنست که دولت در سال آینده نیز با اجرای کامل و دقیق بودجه تقدیمی به اهداف مورد نظر نایل خواهد آمد.

بودجه کل کشور در سال ۴۸ از حیث در آمد و هزینه بالغ بر سیصد و سی میلیارد (۳۳۰) ریال است که بطور کلی یکصد و بیست و چهار (۱۲۴) میلیارد ریال از محل درآمدهای عمومی و ۹۷ میلیارد ریال از محل در آمد برنامه و ۱۰۸ میلیارد ریال در آمد مؤسسات انتفاعی و بازرگانی و عام المنفعه میباشد بطوری که نمایندگان محترم استحضار دارند در طول برنامه چهارم مبلغی معادل ۴۸۰ میلیارد ریال بمنظور اجرای برنامه های عمرانی کشور در بخش عمومی پیش بینی شده است که از این مبلغ مقرر است معادل ۸۷ میلیارد ریال آن طبق بودجه تقدیمی در

سال ۱۳۴۸ بمصرف برسد و همچنین طبق برنامه عمرانی چهارم برای بخش خصوصی معادل ۳۶۳ میلیارد ریال سرمایه گذاری در رشته های مختلف تولیدی پیش بینی شده که میزان این سرمایه گذاری در سال ۴۸ با رقمی در حدود ۶۰ میلیارد ریال بر آورد شده است و با توجه به ۱۱۲ میلیارد ریال بودجه عادی مملکت که ضمن آن مبلغی معادل ۱۱/۵ میلیارد ریال صرف اجراء برنامه های عمرانی خواهد شد ملاحظه خواهند فرمود که تناسب این ارقام در مجموع که نمودار فعالیت کلی اقتصادی مملکت میباشد بترتیبی تنظیم گردیده است که بتواند در عین تأمین رشد اقتصادی میزان ۱۲٪ فشار تورمی احتمالی را پیشگیری نماید.

با توجه باینکه تأمین احتیاجات روز افزون و بر آوردن انتظارات ملی در يك فاصله زمانی کوتاه یکساله مسلماً مقدور نخواهد بود معدلك اجرای کامل بودجه سال آینده بدون تردید در وصول به اهداف ملی سهم مؤثری خواهد داشت. بیان جناب آقای نخست وزیر در ضمن تقدیم گزارش لایحه بودجه به مجلس و تأیید و تکرار آن در کمیسیون مبنی بر اختصاص اضافه درآمدها در سال ۴۸ به اجرای برنامه های عمرانی و اعمال روبه تخصیص اعتبار در نحوه مصرف اعتبارات موجب آن خواهد شد که تعادل لازم در کلیه زمینه های اقتصادی - اجتماعی و تولیدی که هدف غایی اجرای این بودجه است بدست آید و رشد اقتصادی مورد نظر تأمین گردد.

بمنظور استحضار مجلس محترم از هزینه هائیکه با اجرای بودجه ۱۳۴۸ در نظر است در زمینه فعالیت های مختلف مندرج در جدول تقدیمی بمصرف برسد خلاصه ای از بودجه عادی و عمرانی کشور مورد بررسی قرار میگردد: درآمدهای دولت در بودجه تقدیمی بشرح زیر بدو قسمت تقسیم شده است :

- الف - در آمد برنامه بمبلغ ۱۰۹۰۰۰ میلیون ریال که معادل ۱۱۴۱۱ میلیون ریال آن برای اجرای طرحهای مستمر عمرانی در قالب درآمدهای عمومی منظور شده است.
- ب - درآمدهای عادی جمعا بمبلغ ۱۲۴۲۶۷ میلیون

ریال میباشد که بوی خود درآمدهای عمومی و اختصاصی
شرح زیر تقسیم میگردد:

۱- درآمدهای عمومی بمبلغ ۱۱۲۸۳۷ میلیون ریال
۲- درآمدهای اختصاصی بمبلغ ۱۱۴۳۰ میلیون
ریال

در مورد درآمدهای اختصاصی باید خاطر نشان
گردد که مبلغ ۷۴۸۶ میلیون ریال آن مربوط به
درآمدهای مؤسسات عام المنفعه است که شرح آن در
جدول ضمیمه لایحه بودجه کل کشور منعکس میباشد.
درآمدهای عمومی از محل پنج بخش زیر پیش بینی
شده است:

۱- بخش مالیات های مستقیم
۲- بخش مالیات های غیر مستقیم
۳- بخش درآمدهای حاصل از انحصارات و اعمال
تصدی دولت

۴- درآمدهای حاصله از خدمات دولت

۵- سایر منابع تأمین اعتبار

بخش اول مالیات های مستقیم به مبلغ ۱۷۰۳۲
میلیون ریال که نسبت به پیش بینی سال ۱۳۴۷ بالغ بر ۲۱
درصد افزایش نشان میدهد با توجه به اصلاحاتی که در
سیستم وصول مالیات ها بوجود آمده و توسعه اقتصادی
کشور دولت امیدوار است که بتواند رقم پیش بینی شده را
به حیثه وصول درآورد.

بخش دوم مالیات های غیر مستقیم به مبلغ ۴۳۹۸۷
میلیون ریال است که نسبت به سال ۱۳۴۷ در حدود ۱۷
درصد بیشتر پیش بینی شده که بیش از نیمی از این افزایش
پیش بینی مربوط به درآمد حاصل از عواید گمرک و ثبت
سفارش کالا میباشد. با توجه باینکه در نتیجه اجرای برنامه
توسعه اقتصادی در دوران برنامه سوم و چهارم ما اکنون
قیمت اعظم واردات و مملکت را کالاهای سرمایه ای تشکیل
میدهد از این رهگذر از نظر مفهوم ذهنی مالیات غیر مستقیم،
بر طبقات غیر مرفه مملکت تحمیلی نگردیده است خصوصاً
اینکه کالاهای مورد مصرف این طبقات کمتر از داخل
کشور تهیه و میتوان پذیرفت که افزایش عواید حاصله از
درآمد فوق منطقی در جهت اجرای برنامه های توسعه
اقتصادی کشور قرار گرفته و بر کالاهای مصرفی وارداتی
فشاری وارد نیامده است. نکته ای که در مورد افزایش

قیمت نهم مربوط به اعتبار طرح های مستمر عمرانی که طی
آن نحوه تقسیم اعتبارات مذکور در سطوح مختلف
نیاز مندی های عمومی تشریح نموده است معطوف میدارد
و با مطالعه تقسیم بندی های مندرج در این قسمت توجه
حاصل خواهند فرمود که اجرای برنامه های عمرانی
که در محتوای بودجه عمومی منظور گردیده بجه کیفیت
انجام میپذیرد و استقرار این اعتبارات در جوار اعتبارات
مصدوبه که از طریق سازمان برنامه بمصرف خواهد رسید
بناظر کلی مجموع فعالیت های عمرانی توجه خواهند فرمود.

ب- هزینه:

هزینه های پیش بینی شده از محل درآمد عمومی
که جمعاً بالغ بر ۱۱۲۸۳۷ میلیون ریال در پنج بخش:
امور عمومی - امور دفاع ملی - امور اجتماعی - امور
اقتصادی و دیون و تعهدات و هزینه های متفرقه بمصرف
خواهد رسید با معان نظر در بودجه تقدیمی دولت ملاحظه
خواهند فرمود که هزینه های مربوط به بخش های
پنجگانه تحت عناوین برآورد هزینه دستگاهها -
برآورد هزینه وظیفه بر حسب برنامه - برآورد هزینه
بر حسب مواد تفکیک گردیده است و این تقسیم بندی
مجال مدافه و مطالعه کامل برای اطلاع از کیفیت
هزینه های مختلف پیش بینی شده در بودجه سال ۱۳۴۸
را بدست میدهد و در حقیقت یکی از مختصات تنظیم بودجه
بر اساس برنامه امکانی است که از این طریق نمایندگان
ملت برای بررسی و تدقیق در نوع هزینه ها بدست
خواهند آورد تا از هر جهت موجبات ارشاد و راهنمایی های
لازم فراهم گردد و حق این است که تلاش تنظیم کنندگان
بودجه بر این اساس ملحوظ نظر نمایندگان محترم
قرار گیرد.

ج - بودجه مؤسسات انتفاعی و بازرگانی و ابسته
بدولت بمبلغ ۱۰۸۵۳۱ میلیون ریال و همچنین مؤسسات
عام المنفعه بمبلغ ۸۷۶۶ میلیون ریال بخشی از بودجه
کل کشور را در سال ۱۳۴۸ تشکیل میدهد که با توجه بنقش
حیاتی و وظیفه خطیری که از نظر اجرای برنامه های
توسعه اقتصادی بر عهده این مؤسسات محول است بحق
در نلو بودجه مملکتی در معرض دید و قضاوت نمایندگان
محترم و ملت ایران قرار گرفته است و بدینگونه است
که بودجه سال ۱۳۴۸ را با توجه بمسائلم تقدیمی آن

میتوان آئینه تمام نمای فعالیت های یکساله کشور در شئون
مختلف اقتصادی - اجتماعی - دفاعی دانست و از پایه
گذاری سازندگی های آتی مملکت مستحضر گردید و
بالاخره مطالعه ضمام شماره ۱ و ۴ تحت عناوین شرح
فعالیت های دولتی و گزارش پیشرفت های یکساله گذشته
مقیاسی از میزان توفیق دولت در اجرای بودجه های گذشته
و اطمینانی نسبت بموفقیت دولت در اجرای بودجه سال آتی
تواند بود.

د - تغییرات در ارقام درآمد و هزینه:

ارقام جزء درآمد و هزینه مندرج در بودجه
تقدیمی دولت با دقت کافی و امعان نظر کامل جزء بجزء در
کمیسیون مورد بررسی و اظهار نظر قرار گرفت و با توجه
به توضیحاتی که از طرف مسؤولین مربوط داده شد و بر
اساس پیشنهادهائی که از طرف اعضاء محترم کمیسیون
 مطرح گردید تغییراتی در ارقام درآمد و هزینه بودجه
کل کشور بعمل آمد که صورت ریز آن به ضمیمه
گزارش تقدیم میگردد.

اعضاء محترم کمیسیون لزوم صرفه جوئی در
اعتبارات راضی اجرای برنامه های پیش بینی شده مستمر
بدولت توصیه و مورد اقبال و تأیید دولت قرار میگرفت و بر
همین اساس مبلغ قابل توجهی که در ضمیمه منعکس
است از پاره ای از اقلام کسر و به پیشنهاد دولت به
اعتبارات ضروری در ردیف های دیگر هزینه افزوده
گردید.

تبصره ها

از مجموع ۲۰ تبصره مندرج در لایحه بودجه سال
۱۳۴۸ تقدیمی دولت

تبصره های ۱۵-۱۷ و ۲۰ حذف گردید و تبصره های
۱۴- ۱۵ و ۲۰ که بعداً از طرف دولت تقدیم مجلس
شورای ملی گردیده و مقام ریاست برای رسیدگی به
کمیسیون بودجه ارجاع فرموده اند و هم چنین بقیه
تبصره های مندرج در بودجه با معان نظر کامل و اصلاحات
لازم بتصویب رسیده اند.

نظرات و توصیه های کمیسیون بودجه

ضمن بحث در کلیات و هم چنین اقلام در آمد و
هزینه و بررسی تبصره های پیشنهادی و با توجه به نامه های

پیش بینی شده از منابع مالیاتی شایان توجه است این
است که در بودجه سال ۱۳۴۸ انگای دولت برای تحصیل
درآمد مبتنی بر منابع موجود بوده و هیچگونه منبع جدیدی
برای ایجاد درآمد پیشنهاد نگردیده است و اطمینان
دولت بوصول درآمدها ناظر بر بهبود و اصلاح سیستم وصول
مالیات ها و قدرت خرید عمومی و افزایش محسوسی است
که نصیب درآمد ملی گردیده است.

بخش سوم - درآمدهای حاصل از انحصارات و اعمال
تصدی دولت

رقم درآمد از منبع انحصارات و اعمال تصدی دولت
بامقایسه با رقم پیش بینی شده در بودجه سال ۱۳۴۷ بمیزان
تقریبی ۳ درصد افزایش یافته که با توجه به بالا رفتن
میزان مصرف با توجه به افزایش جمعیت و بالا رفتن قدرت
خرید عمومی منطقی بنظر میرسد.

بخش چهارم - درآمدهای حاصله از خدمات دولت
که صورت تفکیک آن در جدول مربوط بروشنی منعکس
گردیده نمودار افزایشی بمیزان تقریبی ۱۵ درصد میباشد.
این افزایش درآمد نشانه بالا رفتن نیاز عمومی بانجام
پاره ای از خدمات دولتی است که خود زاده بالا رفتن
فعالیت های عمومی در رشته های مختلف اقتصادی و اجتماعی
میباشد.

بخش پنجم - سایر منابع تأمین اعتبار

درآمدهای پیش بینی شده در این بخش بامقایسه به
بخش مشابه بودجه در سال ۱۳۴۷ گویای افزایشی از مبلغ
۱۵۰۷۵ میلیون ریال به ۲۱۹۵۲ میلیون ریال بمیزان
تقریبی ۴۵ درصد میباشد که عمده این افزایش متکی بر رقم
ده میلیارد ریال استفاده از اوراق قرضه دفاعی بامقایسه
با ۴/۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۴۷ است که با توجه بپادار
کردن اعتباری بمبلغ ۴/۲۰ میلیارد ریال بابت باز پرداخت
اصل و بهره و سایر هزینه های مربوط به اوراق مزبور که
در سالهای قبل مورد استفاده قرار گرفته است اضافه
درآمد از این منبع بالمآل رقمی معادل ۱۴۸۰ میلیون
ریال خواهد بود و نیز ذکر مبلغی بمیزان ۱۳۳۶ میلیون
ریال اضافه اعتبار طرح های مستمر در بودجه سال ۱۳۴۸
که از محل درآمد برنامه تأمین میشود در تکوین این
افزایش قابل توجه میباشد.

در پایان این بحث توجه نمایندگان محترم را به

واصله بکمیسیون بودجه نظرانی از طرف اعضاء محترم کمیسیون عنوان و مطرح گردید که عیناً مورد تأیید و اقبال دولت قرار گرفت و اکنون اهم این نظرات را بعنوان توصیه های کمیسیون باستحضار نمایندگان محترم میرساند.

۱- با توجه ضرورت نتایج حاصله از اجرای بودجه کل کشور که مآلاً ضامن حفظ تعادل و ثبات با اهداف مورد نظر است کمیسیون لازم میدانند که از طرف دولت حداکثر کوشش بمنظور مراقبت در اجرای بودجه تقدیمی بعمل آید تا نظر دولت در تأمین رشد اقتصادی به مآخذ ۱۲ درصد توأم با حفظ موازنه ارزی کشور و تحکیم ارزش پول و ثبات نسبی قیمت ها و بالاخره استقرار تعادل در کلیه رشته های فعالیت مملکتی تأمین گردد و بدون تردید از جمله عوامل اصلی حصول این موفقیت کارآئی هر چه بیشتر دستگاههای مسؤول اجرای بودجه و رعایت صرفه جوئی ضمن اجرای کامل برنامه ها است و هم چنین بر دولت لازم است که در امر سرمایه گذاری خصوصی که در برنامه چهارم نقش عمده ای را بر عهده خواهد داشت و طبقه ارشادی خود را معمول و از طریق اعمال نظارت در صنایع داخلی و کالاهای مصرفی سیاستی اتخاذ نماید که در عین تشویق سرمایه گذاران به مشارکت در امر توسعه اقتصادی مملکت رعایت حال مصرف کنندگان نیز به نحو مطلوبی ملحوظ نظر قرار گیرد.

۲- بدولت توصیه میگردد مبلغ ده میلیون ریال در سال ۱۳۴۸ اضافه بر اعتباراتی که برای مؤسسه رازی منظور گردیده در اختیار مؤسسه مذکور قرار دهد تا تجهیزات لازم را برای تهیه و آکسن سرخاک فراهم آورد.

۳- با توجه بنامه های عذبه های که در زمینه یادار کردن اعتبار جهت پرداخت اشتباه محاسبه حقوق کارمندان دولت و ترمیم حقوق بازنشستگان شهربانی کل کشور بکمیسیون عرایض و بودجه مجلس شورای ملی رسیده است و طرح موضوع در کمیسیون و توضیحاتی که از طرف دولت به نمایندگان عضو کمیسیون داده شد بدولت توصیه گردید که نسبت به پرداخت تفاوت حقوق بازنشستگان شهربانی اقدام لازم بعمل آورد و در مورد اشتباه محاسبه حقوق کارمندان دولت نیز طبق نظر کمیسیون موافقت گردید موضوع به مشارکت نمایندگان دولت بمنظور

انتخاب راه حل مناسبی در کمیسیون بودجه مورد بررسی بیشتر واقع شود.

درخاتمه بیان این مطلب را لازم میدانند که اعضای کمیسیون با هم آهنگی کامل و ابراز علاقمندی و با توجه به اهمیتی که اجرای بودجه در نیل با اهداف ملی در بر دارد مسائل مختلفه را مورد نقد و بررسی قرار داده و انتظار دارد مسئولین دولت که در هر جلسه کمیسیون حضور داشته اند نظرات ارشادی و راهنمایی های اعضاء محترم کمیسیون را مد نظر قرار دهند.

مخبر کمیسیون بودجه - دکتر سید یحیی بهمانی
بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور شامل درآمدها و هزینه های وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت و مؤسسات عام المنفعه کلاً از حیث درآمد بالغ بر ۳۳۰۳۸۶۵۹۹۰۰۰ ریال (سیصدوسی میلیارد و سیصد و هشتاد و شش میلیون و پانصد و نود و نه هزار ریال) و از حیث هزینه بالغ بر ۳۳۰۳۸۶۵۹۹۰۰۰ ریال (سیصد و سی میلیارد و سیصد و هشتاد و شش میلیون و پانصد و نود و نه هزار ریال) میباشد. درآمدهای عمومی مبلغ ۱۱۲۸۳۶۸۶۹۰۰۰ ریال (یکصد و دوازده میلیارد و هشتصد و سی و شش میلیون و هشتصد و شصت و نه هزار ریال) و هزینه های از محل این درآمدها نیز به مبلغ ۱۱۲۸۳۶۸۶۹۰۰۰ ریال (یکصد و دوازده میلیارد و هشتصد و سی و شش میلیون و هشتصد و شصت و نه هزار ریال) تصویب و بدولت اجازه داده میشود درآمدهای مزبور را وصول و در حدود درآمدهای وصول شده هزینه های مستمر و غیر مستمر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و همچنین کمکها و اعتبارات سایر دستگاهها و ردیفاتی را که در جداول منضم به این قانون از محل درآمدهای عمومی منظور شده است بر اساس تخصیص اعتبار نهاد و با رعایت مقررات و قوانین مربوط و تبصره های زیر پرداخت نماید.

درآمد های برنامه عمرانی کشور و هزینه هائی که از محل آن تأمین میشود و همچنین درآمدها و هزینه های مؤسسات انتفاعی و بازرگانی وابسته بدولت

و مؤسسات عام المنفعه بموجب قوانین و مقررات و اساسنامه مربوط بخود قابل وصول و مصرف خواهد بود.

تبصره ۱-

الف - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در صورتی میتوانند درآمدهای اختصاصی خود را بمصارف مربوط برسانند که ضمن درآمدهای اختصاصی در بودجه کل کشور منظور و در حسابهای خزانه متمرکز شده باشد. وجوه درآمدهای مزبور به هر مبلغ که وصول شود طبق مقررات مربوط قابل مصرف خواهد بود و خزانه مکلف است بلافاصله پس از وصول درخواست از وزارتخانه یا مؤسسه ذربط مبلغ لازم را در اختیار بگذارد.

ب - تمرکز وجوه حاصل از بابت سهم آموزش و پرورش و سهم بهداری و سهم کتابخانه های عمومی از درآمد شهرداریها و درآمد اختصاصی دانشگاهها و دانشکده ها و بیمارستانهای تابعه و مؤسسات آموزشی و کتابخانه ها و موزه ها و بناهای تاریخی و درآمدهای محلی که بوسیله انجمنهای بهداری از منابع غیردولتی تحصیل میشود و همچنین درآمد حق السهم صاحبان دفاتر اسناد رسمی در خزانه الزامی نیست. دستگاهها و مؤسسات موضوع این بند موظفند برای وجوه مزبور در یکی از بانکهای دولتی و در صورت نبودن بانک دولتی در یکی از بانکهای دیگر حساب باز و درآمد حاصله را بحساب مزبور بلافاصله منتقل نمایند.

پ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی موظفند حساب کلیه درآمدهای اختصاصی خود را از هر منبعی که باشد و هزینه هائی را که از محل آن صورت میگردد طبق دستورالعمل وزارت دارائی بوزارت مذکور و دفتر بودجه ارسال دارند.

تبصره ۲-

الف - نقل و انتقال اعتبار مواد هزینه و بازرنامه های هر دستگاه از محل درآمدهای عمومی تأمینان در درصد با موافقت نخست وزیر و نسبت به مازاد آن فقط برای یکبار با موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز است.

ب - در مورد اعتبارات وزارت جنگ نقل از فعالیت اصلی يك برنامه به فعالیت اصلی دیگر همان

برنامه تأمینان ده درصد در اختیار وزارت جنگ و نقل از فعالیت اصلی يك برنامه به فعالیت اصلی دیگر همان برنامه زائد بر ده درصد و همچنین نقل از برنامه های به برنامه های دیگر موکول به پیشنهاد نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی خواهد بود.

پ - نقل و انتقال اعتبار مواد هزینه و برنامه های مربوط به سپاهیان ترویج و آبادانی فیما بین وزارتخانه های کشاورزی - آبادانی و مسکن و اصلاحات ارضی و تعاون روستائی برای یکبار با موافقت نخست وزیر مجاز خواهد بود.

تبصره ۳- تنخواه گردان خزانه نزد بانک مرکزی ایران در سال ۱۳۴۸ تأمینان شش هزار میلیون ریال خواهد بود.

تبصره ۴- دیون بلامحل هر يك از وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که ضمن مبلغ مندرج در بودجه مؤسسات فسوق تحت عنوان دیون منظور است و همچنین مبلغ مندرج در ردیف ۵۹۰۱ بخش پنجم هزینه تحت عنوان هزینه های پیش بینی نشده پس از تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی با رعایت مقررات قابل پرداخت است.

تبصره ۵- اوراق قرضه دفاعی موضوع تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور و قانون اصلاح تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ مصوب ۱۴ آبان ۱۳۴۷ که بمنظور تأمین قسمتی از هزینه های وزارت جنگ در سال ۱۳۴۸ انتشار خواهد یافت تا میزان ده میلیارد ریال خواهد بود.

تبصره ۶- به وزارت دارائی اجازه داده میشود مطالبات پیمانکاران ساختمانهاییکه اعتبار اولیه آنها از محل پذیره نفت و صدی سه فرهنگ و بهداشت و وجوه اهدائی نیکوکاران تأمین شده و تا آخر سال ۱۳۴۷ پرداخت نگردیده و همچنین مطالبات پیمانکاران ساختمانهاییکه از محل اعتبارات اختصاصی سازمانهای دولتی احداث گردیده و بعلمت انتقال درآمدهای منابع اختصاصی نامبرده به درآمد عمومی کل کشور تا آخر سال مزبور پرداخت نشده است از محل اعتبار ردیف ۵۱۰۳ بخش پنجم هزینه بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور پرداخت نماید.

تبصره ۷- مفاد تبصره ۱۳ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور تا پایان سال ۱۳۴۸ قابل اجرا است.

تبصره ۸ - به وزارت راه اجازه داده میشود مبلغ شش میلیون و هفتاد و چهار هزار و یکصد و نود ریال اضافه کار کرد مربوط به تکمیل پل‌های بزرگ آذربایجان موضوع قرارداد شماره ۱۸۰۷۸ مورخ ۱۳۳۶/۱۱/۱۳ را که از مبلغ قرارداد بیست و پنج درصد آن تجاوز شده است از محل اعتبار دیون بودجه خود بپردازد.

تبصره ۹ - به دفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبارات مربوط به آن قسمت از دستگاه‌های بخش صدا را که در سال ۱۳۴۸ از وزارت پست و تلگراف و تلفن به وزارت اطلاعات منتقل میشود از بودجه وزارت اطلاعات اضافه نماید. دفتر بودجه موظف است این نقل و انتقالات را بلافاصله به اطلاع کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برساند.

تبصره ۱۰ - وزارت اطلاعات مجاز است در مورد آگهی‌های تجارتنی شبکه رادیوئی کشور بدون رعایت مقررات آئین نامه معاملات دولتی طبق آئین نامه ای که با موافقت وزارت دارائی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید عمل نماید و در سال ۱۳۴۸ آن قسمت از درآمدهای مربوط را که علاوه بر یکصد و سی میلیون ریال منظور در ردیف ۳۴۰۶ قسمت درآمد عمومی عاید شود جزء درآمد اختصاصی منظور و طبق آئین نامه و بودجه‌ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمصرف برساند.

تبصره ۱۱ - به وزارت جنگ اجازه داده میشود مبلغ ۱۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال اعتبارات بر نامه ۲۱۴۰۰ (ساختن) را که تا آخر سال مالی ۱۳۴۷ قرارداد آنرا با پیمانکاران منعقد نموده تا آخر اسفندماه ۱۳۴۸ مصرف و پرداخت نماید.

تبصره ۱۲ - وزارت جنگ اجازه داده میشود اسناد هزینه مربوط به مبلغ سیصد و هفتاد میلیون ریال (۳۷۰۰۰۰۰۰۰) که طبق قرارداد منعقد با شرکت ساختمانی ریمالز محل اعتبارات ساختمانی بودجه سال ۱۳۴۶ وزارت جنگ پرداخت شده و انجام کار تا پایان سال ۱۳۴۷ صورت خواهد گرفت بحساب هزینه قطعی منظور نماید.

تبصره ۱۳ - اعتبار ردیف ۵۹۱۱ قسمت هزینه قانون بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور تا پایان سال ۱۳۴۸ قابل تعدد و پرداخت است.

تبصره ۱۴ - بدولت اجازه داده میشود از طریق تخصیص اعتبارات در مورد هزینه‌های سال ۱۳۴۸ مذکور در بودجه (به تریبی که دفتر بودجه و وزارت دارائی تعیین خواهند کرد) تا نایاصد میلیون ریال تأمین اعتبار نموده و طبق آئین نامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمصرف وام و کمک به آسیب دیدگان سیل خوزستان و فارس و سایر نقاط کشور که در زمستان ۱۳۴۷ از نظر حوادث جوی دچار خسارت شده‌اند برساند.

تبصره ۱۵ - شهرداریهای مشمول ماده ۲ قانون نوسازی موظفند سهم بهداری و تربیت بدنی را از درآمدهای مستمر خود بهمان میزان که در سال ۱۳۴۷ تأمین و پرداخت نموده‌اند در سال ۱۳۴۸ نیز تأمین و پرداخت کنند.

تبصره ۱۶ - با اداره کل گمرک اجازه داده میشود از محل بودجه سال ۱۳۴۸ خود اعتبار تهیه دو دست لباس تابستانی و زمستانی متحد الشكل و اجرت دوخت آنرا تأمین و در اختیار کلیه کارکنان مربوط بگذارد که در موقع خدمت الزاماً از لباس متحد الشكل استفاده نمایند.

تبصره‌هاییکه تا ملغی نشده بقوت خود باقی است
تبصره ۱۷ - آن دسته از درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که ضمن درآمدهای اختصاصی بودجه منظور نمیشود جزء درآمدهای عمومی محسوب میگردد.

تبصره ۱۸ - وزارت دارائی مکلف است در اجرای قانون شمول مأمورین شهر بانی کل کشور بقانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب ۱۳۴۴/۴/۱ اعتبار تفاوت حقوق و حقوق سنواتی بازنشستگان و موظفین و مستمری بگیران شهر بانی کل کشور موضوع ماده ۱۰۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب ۳۰ تیر ماه ۱۳۳۶ و ماده واحده قانون بازنشستگی افسران و هم‌ردیف افسران مصوب ۱۶ مهر ماه ۱۳۴۳ را همه ساله از محل صندوق بازنشستگی کشوری تأمین و در سال ۱۳۴۸ طبق تشخیص دفتر بودجه از بودجه شهر بانی کل کشور کسر و به اعتبار صندوق بازنشستگی کشوری اضافه نماید.

تبصره ۱۹ - اجازه داده میشود وجوه حاصله از محل فروش اماکن سازمان اطلاعات و امنیت کشور که با تصویب نخست‌وزیر ب فروش خواهد رسید برای خرید

۶ - اعتبار وزارت کار و امور اجتماعی (ردیف ۱۵۵ قسمت فوق) ستون ۵ از ۳۹۱۹۲۵ به ۳۹۱۲۲۵ کاهش مییابد.

۷ - اعتبار وزارت آبادانی و مسکن (ردیف ۱۵۷ قسمت فوق) ستون ۵ از ۴۸۴۰۴۳ به ۴۸۳۷۴۳ کاهش مییابد.

۸ - اعتبار وزارت منابع طبیعی (ردیف ۱۶۰ قسمت فوق) ستون ۵ از ۴۰۰۳۶۵ به ۳۹۹۳۶۵ کاهش مییابد.

۹ - اعتبار وزارت تولیدات کشاورزی (ردیف ۱۶۱ قسمت فوق) از تریبی که در صفحه ۵۵ قسمت ششم (بر آورد هزینه دستگاه بر حسب مواد هزینه) منعکس است بترتیب مندرج در جدول ضمیمه تغییر میکنند.

۱۰ - اعتبار هواپیمائی کشوری (ردیف ۱۸۲ قسمت فوق) ستون ۵ از ۳۷۰۹۶۳ به ۳۷۰۴۴۶ تقلیل میپذیرد.

۱۱ - اعتبار سازمان جلب سیاحان (ردیف ۱۸۵ قسمت فوق) ستون ۵ از ۸۰۰۰۰۰ به ۷۹۵۰۰۰ تقلیل مییابد.

۱۲ - ارقام تقلیل یافته از ردیفهای ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۱۰ - ۱۱ بالا کلا از اعتبار ماده ۸ (هزینه‌های سری) مندرج در جدول مربوط در قسمت ششم کسر شده است.

۱۳ - اعتبار هزینه‌های بیش بینی نشده (ردیف ۵۹۰۱ بخش پنجم قسمت چهارم) ستون ۳ از ۱۹۳۸۰۰ به ۱۹۵۲۱۳ افزایش مییابد.

۱۴ - اعتبار هزینه‌های متفرقه عمرانی (ردیف ۵۹۱۲ قسمت فوق) ستون ۴ (از محل درآمد برنامه) از ۹۵۰۰۰۰ به ۹۵۱۰۰۰ افزایش می‌یابد.

ج - تغییرات در عناوین

۱ - در صفحه ۷ قسمت سوم (بیش بینی درآمدهای عادی) بعد از ردیف ۱۱۱۱ (سایر مالیاتها) در مقابل عناوین مذکور در سطور بعدی ستون ۲ ردیفهای ۱۱۱۲ و ۱۱۱۳ در ستون ۱ آورده میشود.

۲ - عنوان مذکور در مقابل ردیف ۴۳۳۲ قسمت سوم صفحه ۳۵ از:

«وزارت کار (درآمد صدور و تمدید پروانه کار)» به: «وزارت کار (درآمد صدور و تمدید پروانه کار - درآمد

اینهمه زمین و ایجاد ساختمان و تأسیسات و سایر هزینه‌های ضروری مربوط پس از تأیید نخست‌وزیر بمصرف برسد.

تبصره ۲۰ - وزارت جنگ اجازه داده میشود بقیه اعتبار لازم برای خرید سه فروند ناوچه کشت زنی را اصلاً و فرعاً در بودجه خود در سالهای ۱۳۵۰، ۱۳۵۱ و ۱۳۵۲ منظور و تأمین نماید.

بانک مرکزی اجازه دارد در قبال تضمین وزارت دارائی تعهدات وزارت جنگ را بابت خرید سه فروند ناوچه فوق که معامله آن بدون رعایت آئین نامه معاملات دولتی انجام می‌پذیرد ضمانت نماید.

تغییرات حاصله در ارقام درآمدها و هزینه‌ها و همچنین تغییرات حاصله در عناوین لایحه بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور منضم بگزارش کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

الف - تغییرات در درآمدها (مبالغ به هزار ریال)

۱ - مالیات برارث (ردیف ۱۱۱۰ بنداول بخش اول) ستون ۵ از ۲۹۴۰۰۰ به ۳۷۹۲۵۰ افزایش مییابد.

۲ - اعتبار طرح‌های مستمر (ردیف ۵۵۰۲ بند پنجم بخش پنجم) ستون ۵ از ۱۱۴۱۱۷۹۷ به ۱۱۴۱۰۷۹۷ کاهش میپذیرد.

ب - تغییرات در هزینه‌ها

۱ - اعتبار اداره کل ثبت اسناد و املاک (ردیف ۱۱۳ قسمت چهارم - بر آورد هزینه دستگاهها) ستون ۵ از ۶۵۰۰۰۰ به ۶۴۹۷۰۰ کاهش مییابد.

۲ - اعتبار سازمان امور اداری و استخدامی کشور (ردیف ۱۱۸ قسمت فوق) ستون ۵ از ۱۳۸۴۵۰ به ۱۳۷۹۵۰ کاهش میپذیرد.

۳ - اعتبار ژاندارمری کل کشور (ردیف ۱۲۳ قسمت فوق) ستون ۵ از ۵۲۵۰۰۰ به ۵۲۵۸۰۰۰ افزایش مییابد و مواد هزینه آن از ترتیب مندرج در صفحه ۲۰ قسمت ششم بترتیب مندرج در فهرست پیوست تغییر میکنند.

۴ - اعتبار وزارت علوم و آموزش عالی (ردیف ۱۲۹ قسمت فوق) ستون ۵ از ۱۸۵۰۰۰ به ۱۸۴۵۰۰ کاهش مییابد.

۵ - اعتبار وزارت فرهنگ و هنر (ردیف ۱۴۴ قسمت فوق) ستون ۵ از ۵۱۴۰۰۰ به ۵۱۲۸۸۷ کاهش مییابد.

تبصره ۸ - به وزارت راه اجازه داده میشود مبلغ شش میلیون و هفتاد و چهار هزار و یکصد و نود ریال اضافه کار کرد مربوط به تکمیل پل‌های بزرگ آذربایجان موضوع قرارداد شماره ۱۸۰۷۸ مورخ ۱۳۳۶/۱۱/۱۳ را که از مبلغ قرارداد بیست و پنج درصد آن تجاوز شده است از محل اعتبار دیون بودجه خود بپردازد.

تبصره ۹ - به دفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبارات مربوط به آن قسمت از دستگاه‌های بخش صدا را که در سال ۱۳۴۸ از وزارت پست و تلگراف و تلفن به وزارت اطلاعات منتقل میشود از بودجه وزارت پست و تلگراف و تلفن کسر و به بودجه وزارت اطلاعات اضافه نماید. دفتر بودجه موظف است این نقل و انتقالات را بلافاصله به اطلاع کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برساند.

تبصره ۱۰ - وزارت اطلاعات مجاز است در مورد آگهی‌های تجارتنی شبکه رادیوئی کشور بدون رعایت مقررات آئین نامه معاملات دولتی طبق آئین نامه ای که با موافقت وزارت دارائی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید عمل نماید و در سال ۱۳۴۸ آن قسمت از درآمدهای مربوط را که علاوه بر یکصد و سی میلیون ریال منظور در ردیف ۳۴۰۶ قسمت درآمد عمومی عاید شود جزء درآمد اختصاصی منظور و طبق آئین نامه و بودجه‌ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمصرف برساند.

تبصره ۱۱ - به وزارت جنگ اجازه داده میشود مبلغ ۱۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال اعتبارات برنامه ۲۱۴۰۰ (ساختن) را که تا آخر سال مالی ۱۳۴۷ قرارداد آنرا با پیمانکاران منعقد نموده تا آخر اسفندماه ۱۳۴۸ مصرف و پرداخت نماید.

تبصره ۱۲ - بوزارت جنگ اجازه داده میشود اسناد هزینه مربوط به مبلغ سیصد و هفتاد میلیون ریال (۳۷۰۰۰۰۰۰۰) که طبق قرارداد منعقد به شرکت ساختمانی ریما از محل اعتبارات ساختمانی بودجه سال ۱۳۴۶ وزارت جنگ پرداخت شده و انجام کار تا پایان سال ۱۳۴۷ صورت خواهد گرفت بحساب هزینه قطعی منظور نماید.

تبصره ۱۳ - اعتبار ردیف ۵۹۱۱ قسمت هزینه قانون بودجه سال ۱۳۴۷ کل کشور تا پایان سال ۱۳۴۸ قابل تعهد و پرداخت است.

تبصره ۱۴ - بدولت اجازه داده میشود از طریق تخصیص اعتبارات در مورد هزینه‌های سال ۱۳۴۸ مذکور در بودجه (به ترتیبی که دفتر بودجه و وزارت دارائی تعیین خواهند کرد) تا پانصد میلیون ریال تأمین اعتبار نموده و طبق آئین نامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید بمصرف وام و کمک به آسیب دیدگان سیل خوزستان و فارس و سایر نقاط کشور که در زمستان ۱۳۴۷ از نظر حوادث جوی دچار خسارت شده‌اند برساند.

تبصره ۱۵ - شهرداریهای مشمول ماده ۲ قانون نوسازی موظفند سهم بهداری و تربیت بدنی را از درآمدهای مستمر خود بهمان میزان که در سال ۱۳۴۷ تأمین و پرداخت نموده‌اند در سال ۱۳۴۸ نیز تأمین و پرداخت کنند.

تبصره ۱۶ - بداره کل کمک اجازه داده میشود از محل بودجه سال ۱۳۴۸ خود اعتبار تهیه دو دست لباس نایبستانی و زمستانی متحد الشکل و اجرت دوخت آنرا تأمین و در اختیار کلیه کارکنان مربوط بگذارد که در موفق خدمت الزاماً از لباس متحد الشکل استفاده نمایند.

تبصره هائیکه نامی نشده بقوت خود باقی است

تبصره ۱۷ - آن دسته از درآمدهای اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که ضمن درآمدهای اختصاصی بودجه منظور نمیشود جزء درآمدهای عمومی محسوب میگردد.

تبصره ۱۸ - وزارت دارائی مکلف است در اجرای قانون شمول مأمورین شهرانی کل کشور بقانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب ۱۳۴۴/۴/۱ اعتبار تفاوت حقوق و حقوق سنواتی بازنشستگان و موظفین و مستمری بگیران شهرانی کل کشور موضوع ماده ۱۰۹ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مصوب ۳۰ تیر ماه ۱۳۳۶ و ماده واحده قانون بازنشستگی افسران و همردیف افسران مصوب ۱۶ مهر ماه ۱۳۴۳ را همه ساله از محل صندوق بازنشستگی کشوری تأمین و در سال ۱۳۴۸ طبق تشخیص دفتر بودجه از بودجه شهرانی کل کشور کسر و به اعتبار صندوق بازنشستگی کشوری اضافه نماید.

تبصره ۱۹ - اجازه داده میشود وجوه حاصله از محل فروش اماکن سازمان اطلاعات و امنیت کشور که با تصویب نخست‌وزیر بفرش خواهد رسید برای خرید

بیمه مین و با ایجاد ساختمان و تأسیسات و سایر هزینه‌های سرریزی مربوط پس از تأیید نخست‌وزیر بمصرف برسد.

تبصره ۲۰ - بوزارت جنگ اجازه داده میشود بقیه اعتبار لازم برای خرید سه فروند ناوچه کشت زنی را عملاً و فرعاً در بودجه خود در سالهای ۱۳۴۹، ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ منظور و تأمین نماید.

بانک مرکزی اجازه دارد در ردیف اعتبارات تضمین وزارت دارائی تعهدات وزارت جنگ را بابت خرید سه فروند ناوچه فوق که معامله آن بدون رعایت آئین نامه معاملات دولتی انجام می‌پذیرد ضمانت نماید.

تغییرات حاصله در ارقام درآمدها و هزینه‌ها و همچنین تغییرات حاصله در عنوانین لایحه بودجه سال ۱۳۴۸ کل کشور منضم بیک گزارش کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی

الف- تغییرات در درآمدها (مبالغ به هزار ریال)

۱- مالیات بر ارض (ردیف ۱۱۱۰ بند اول بخش اول) - ۵ از ۲۹۴۰۰۰ به ۳۷۹۲۵۰ افزایش مییابد.

۲- اعتبار طرح‌های مستمر (ردیف ۵۰۰۲ بند پنجم بخش پنجم) - ۵ از ۱۱۴۱۱۷۹۷ به ۱۱۴۱۰۷۹۷ کاهش می‌پذیرد.

ب- تغییرات در هزینه‌ها.

۱- اعتبار اداره کل ثبت اسناد و املاک (ردیف ۱۱۳ قسمت چهارم) - برآورد هزینه دستگاهها (ستون ۵ از ۶۵۰۰۰۰ به ۶۴۹۷۰۰ کاهش مییابد.

۲- اعتبار سازمان امور اداری و استخدامی کشور (ردیف ۱۱۸ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۱۳۸۴۵۰ به ۱۳۷۹۵۰ کاهش می‌پذیرد.

۳- اعتبار ژاندارمری کل کشور (ردیف ۱۲۳ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۵۲۵۰۰۰۰ به ۵۲۵۸۰۰۰ افزایش مییابد و مواد هزینه آن از ترتیب مندرج در صفحه ۲۰ قسمت ششم بترتیب مندرج در فهرست پیوست تغییر میکند.

۴- اعتبار وزارت علوم و آموزش عالی (ردیف ۱۲۹ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۱۸۵۰۰۰۰ به ۱۸۴۵۰۰۰ کاهش مییابد.

۵- اعتبار وزارت فرهنگ و هنر (ردیف ۱۴۴ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۵۱۴۰۰۰۰ به ۵۱۲۸۸۷۴ کاهش مییابد.

۶- اعتبار وزارت کار و امور اجتماعی (ردیف ۱۵۵ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۳۹۱۹۲۵ به ۳۹۱۲۲۵ کاهش مییابد.

۷- اعتبار وزارت آبادانی و مسکن (ردیف ۱۵۷ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۴۸۴۰۴۳ به ۴۸۳۷۴۳۴ کاهش مییابد.

۸- اعتبار وزارت منابع طبیعی (ردیف ۱۶۰ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۴۰۰۳۶۵ به ۳۹۹۳۶۵ کاهش مییابد.

۹- اعتبار وزارت تولیدات کشاورزی (ردیف ۱۶۱ قسمت فوق) از ترتیبی که در صفحه ۵۵۴ قسمت ششم (برآورد هزینه دستگاه بر حسب مواد هزینه) منعکس است بترتیب مندرج در جدول ضمیمه تغییر میکند.

۱۰- اعتبار هواپیمائی کشوری (ردیف ۱۸۲ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۳۷۰۹۴۶ به ۳۷۰۴۴۶ تقلیل می‌پذیرد.

۱۱- اعتبار سازمان جلب سیاحتان (ردیف ۱۸۵ قسمت فوق) - ستون ۵ از ۸۰۰۰۰۰ به ۷۹۵۰۰۰ تقلیل مییابد.

۱۲- ارقام تقلیل یافته از ردیفهای ۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶- ۷- ۸- ۱۰- ۱۱- بالا کلاً از اعتبار ماده ۸ (هزینه‌های سری) مندرج در جدول مربوط در قسمت ششم کسر شده است.

۱۳- اعتبار هزینه‌های پیش بینی نشده (ردیف ۵۹۰۱ بخش پنجم قسمت چهارم) - ستون ۳ از ۱۹۳۸۰۰ به ۱۹۵۲۱۳ افزایش مییابد.

۱۴- اعتبار هزینه‌های متفرقه عمرانی (ردیف ۵۹۱۲ قسمت فوق) - ستون ۴ (از محل درآورد برنامه) از ۹۵۰۰۰۰ به ۹۵۱۰۰۰ افزایش می‌یابد.

ج- تغییرات در عناوین

۱- در صفحه ۷ قسمت سوم (پیش‌بینی درآمدهای عادی) بعد از ردیف ۱۱۱ (سایر مالیاتها) دو مقابل عناوین مذکور در سطر بعدی ستون ۲ ردیفهای ۱۱۱۲ و ۱۱۱۳ در ستون ۱ آورده میشود.

۲- عنوان مذکور در مقابل ردیف ۴۳۳۲ قسمت سوم صفحه ۳۵ از:

«وزارت کار (درآمد صدور و تمدید پروانه کار)» به: «وزارت کار (درآمد صدور و تمدید پروانه کار - درآمد

حاصل از مراکز تعلیمات حرفه‌ای وزارت کار - در آمد حاصل از جرائم نقدی وزارت کار) اصلاح میشود.

۳- در صفحه ۱ قسمت چهارم در مقابل ردیف ۱۰۲/۱ قبل از عنوان پرداخت «قسط اول زمین خریداری در یابوران» عبارت «اداره بیوات سلطنتی» علاوه میشود.

۴- عنوان مذکور در مقابل ردیف ۱۰۹/۱ قسمت چهارم صفحه ۳ و ۵۰ چنین سطر چهارم صفحه ۹۴ قسمت پنجم ذیل ردیف ۱۶۱۰۰ (داخل پراکنش) و نیز سطر اول صفحه ۷ قسمت ششم از «هیئت بازرسی عالی مرزی» به «هیئت عالی بازرسی مرزی» اصلاح میگردد.

۵- در صفحه ۲۵ قسمت چهارم (ردیف ۳۵۰) بعد از عنوان «شرکت سهامی نمایشگاههای بین المللی ایران» کلمه «کمک» علاوه میشود.

۶- در صفحه ۲۷ قسمت چهارم (ردیف ۴۱۷/۱) بعد از عنوان «جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران بابت ساختمان بیمارستانهای دومی - عجمان - فجیره» کلمه «اعانه» علاوه میشود.

۷- در صفحه ۲۹ قسمت چهارم (ردیف ۴۴۰) عنوان «هزینه‌های نظام پزشکی» به «نظام پزشکی» اصلاح میشود.

صورت جدید بر آورد هزینه ژاندارمری کل کشور بر حسب مواد هزینه که جانشین صورت مندرج در صفحه ۲۰ قسمت ششم میشود.

مبالغ بهزادریال

ماده ۱- حقوق و دستمزد	۲۴۳۱۸۰۴
ماده ۲- مزایا و فوق العاده‌ها و کمک بکارکنان	۱۶۶۱۵۳۳
ماده ۳- هزینه سفر، حمل و نقل و ارتباطات	۱۰۶۴۱۳
ماده ۴- اجاره	۲۷۱۲۹
ماده ۵- خدمات قراردادی	۶۳۹۹۷
ماده ۶- سوخت، برق و آب	۱۲۰۲۱۴
ماده ۷- مواد و لوازم مصرف شدنی	۳۶۶۸۰۳
ماده ۸- هزینه‌های سری	۶۰۰۰۰
ماده ۹- مطالعه برای ایجاد ساختمان و تأسیسات	-
ماده ۱۰- خرید ساختمان، زمین و حقوق انتفاعی	۹۷۰
ماده ۱۱- ساختمان	۱۲۵۱۷۵
ماده ۱۲- ماشین آلات و تجهیزات عمده	۱۰۲۵۹۵
ماده ۱۳- سایر کالاهای مصرف شدنی	۳۳۴۸۵

ماده ۱۴- وام باهشارکت در سرمایه بخش عمومی -

ماده ۱۵- وام باهشارکت در سرمایه بخش خصوصی -

ماده ۱۶- کمک و اعانه - بخش عمومی ۵۸۰

ماده ۱۷- کمک و اعانه - بخش خصوصی -

ماده ۱۸- بازپرداخت وام و پرداخت بهره -

ماده ۱۹- پرداختهای انتقالی بکارکنان ۸۳۱۴۵

ماده ۲۰- دیون ۷۴۱۵۷

صورت جدید بر آورد هزینه وزارت تولیدات کشاورزی بر حسب مواد هزینه که جانشین صورت مندرج در صفحه ۵۵ قسمت ششم میشود.

مبالغ بهزادریال

ماده ۱۵- حقوق و دستمزد	۳۵۶۷۰
ماده ۲۰- مزایا و فوق العاده‌ها و کمک بکارکنان	۳۱۳۶۱
ماده ۳۰- هزینه سفر، حمل و نقل و ارتباطات	۳۹۶۳
ماده ۴- اجاره	۶۶۰۰
ماده ۵۵- خدمات قراردادی	۳۵۶۰
ماده ۶- سوخت، برق و آب	۲۵۰۶
ماده ۷- مواد و لوازم مصرف شدنی	۳۶۲۴
ماده ۸- هزینه‌های سری	۱۵۰۰
ماده ۹- مطالعه برای ایجاد ساختمان و تأسیسات	-
ماده ۱۰- خرید ساختمان، زمین و حقوق انتفاعی	-
ماده ۱۱- ساختمان	-
ماده ۱۲- ماشین آلات و تجهیزات عمده	۷۲۰۰
ماده ۱۳- سایر کالاهای مصرف شدنی	۴۳۲۶
ماده ۱۴- وام باهشارکت در سرمایه بخش عمومی -	-
ماده ۱۵- وام باهشارکت در سرمایه بخش خصوصی -	-
ماده ۱۶- کمک و اعانه - بخش عمومی	۱۰
ماده ۱۷- کمک و اعانه - بخش خصوصی	-
ماده ۱۸- بازپرداخت وام و پرداخت بهره	-
ماده ۱۹- پرداختهای انتقالی بکارکنان	۲۴۸۰
ماده ۲۰- دیون	-

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای پزشکپور بعنوان مخالف صحبت میکنند، بفرمائید.

پزشکپور - همکاران گرامی باز هم امروز در مورد بحث بودجه سال ۴۸ سر نوشت چنین بود که بعنوان اولین

مخالفه بنا بودجه سال ۴۸ دولت صحبت کنم ولی خوب سر نوشت هم زیاد چنین نخواهد بود و خواهد رسید روزی که شاید جناب آقای مهندس ارفع اینجا بجای من بعنوان مخالف بوجه صحبت بفرمایند (خنده نمایندگان)

هر چند یکی از دوستان بسیار عزیز و گرامی من نکته‌ای را فرمودند و آن این است که بهر حال برای ماجای نگرانی نیست و گفتند که ما عادت کردیم که همیشه عضو حزب کثرت باشیم ولی خوب معلوم نیست که آنوقت حزب کثرت چنین عادت را بپذیرد (رضوی - عجب است)

زیاده عجب نیست برای شما از مسائل باور نکردنی است و برای برخی خلاف عادت ولی يك حقیقت واقعیتی است که بهر حال باید در نظامات حزبی این مملکت و در مبارزات حزبی و در کار حزبی جایگزین بشود، آنچه مسلم هست و در این بحث و بررسی پیرامون بودجه از این اصل گروه پارلمانی پان ابرانیست تبعیت کرده است مثل موارد دیگر این هست که واقعا رهبر ملت ما ملت ما میخواهند که يك مبارزات اصیل و پابرجا و ریشه دار و حزبی گسترش پیدا کند و واقعا در این راه تکامل لازم بوجود بیایند، نکته‌ای را که اگر من بعنوان يك مطایبه کوچکی بیان کردم واقعا درش حقیقتی است و باین مناسبت است که مابحث بودجه و بررسی پیرامون بودجه را بعنوان برخورد عقاید و آراء احزاب میشناسیم و از این دریچه میسایست مورد بررسی قرار بگیرد و فکر میکنم ایرادی ندارد اگر همکاران گرامی که حالا عضو حزب اکثریت هستند در شرایطی از زمان دیگر عضو حزب اکثریت نباشند و عضو حزب اقلیت باشند و اگر این را بعنوان يك اصل و بعنوان گسترش مبارزات و کوشش های حزبی بپذیریم پس مسلماً چنین خواهد شد، مقدماً باید عرض کنم که در حدود یکسال و چند ماه است که گروه پارلمانی حزب پان ابرانیست در مجلس شورای ملی باقی وظایف ملی و نمایندگی خود مبارز کرده است در نخستین جلسه بخاطر هم هست هنگامی که اینجا پشت این میز آمدم و برای همکاران گرامی مطالبی را عرض کردم ابتدا توضیح دادم که کار ما و روش ما، نحوه انجام وظایف گروه پارلمانی

پان ابرانیست بر اساس چه اصول و مبادی هست و عرض کردم ما از نظر فکری و عقیدتی متکی بر مکتب ناسیونالیسم ایران هستیم، این مکتب تاریخی و اجتماعی دارای مقاصد و هدفهای مشخصی است که زائیده ذهن کسی نیست بلکه بشا بهمان اصول تاریخی و اجتماعی از بنیان مندیهای بی چون و چرای ملت ماست، بنا بر این هم مبادی فکر ما مشخص است هم مقاصد و هدفهایی که بسوی آن حرکت می کنیم، همچنان که طی ۲۷ سال مبارزه خود آموخته ایم و سعی کرده ایم از این اصل تبعیت کنیم هر از زبان و هر سنجش و هر بررسی ما متکی است بر آن اصول و بر آن اهداف و بر آن آداب و هرگز این يك جمود فکری نیست ما اگر بخوایم بعنوان نداشتن جمود فکری مجاز بدانیم خود را که از اصول و مبادی چنین افکار و اندیشه‌ها یا طرز فکری که بآن معتقد هستیم عدول نکنیم آن وقت است که نظم عقیدتی لازم را انتخاب نکرده ایم و کوشش‌ها و سازمانهایی که بوجود می آوریم بر اساس يك نظم عقیدتی استوار نخواهد بود برای يك فرد، برای يك جامعه، برای يك ملت و بالاخره برای يك حزب، بخصوص برای يك حزب که خود را بنای نظم اجتماعی میداند، خودش را سازنده نظم اجتماعی می شناسد ضرورت دارد که این بی های فکری را داشته باشد که این اصول و مبادی عقیدتی را داشته باشد تا تمام مسائل اجتماعی را بر اساس آن بررسی کند آنگاه این را که با اصول تطبیق نمیکند نفی کند و آنها را که با آن اصول و اهداف تطبیق میکند تأیید کند. همکاران گرامی اگر ما در باره تاریخچه احزاب متعددی که می آمدند و میرفتند بررسی کنیم میبینیم دلیل این نشئت و نابسامانی جز این نیست که این احزاب به يك نظم مشخص فکری متکی نبودند و يك اندیشه‌های مشخص را بجامعه ارائه نمی کردند و يك هدف مشخص سیاسی و اجتماعی نداشتند تا يك اصول فکری راهنمای آنها باشد و نمیدانستند جامعه را بچه اندیشه و اصول و عقیدتی دعوت بکنند و بدهی است چون نمیتوانستند يك میدان مشخص فکری را بوجود بیاورند اینها بنا بجهت و شرایطی می آمدند و وقتی آن شرایط منتفی میشد

وقتی دفتر موجودیت آن حزب نیز بسته می‌شود من در این مورد هیچ تردیدی ندارم و فکر میکنم که هیچکس از ما این تردید را ندارد، آنچه که در دوران انقلاب بطور قطع و یقین رهبر انقلاب اجتماعی می‌خواهند و آنچه بطور قطع و یقین زیر بنای یک نظام واقعی انقلابی خواهد بود آنست که یک سیستم اصیل مبارزات حزبی بوجود بیاید و هر چه بیشتر گسترش پیدا کند (صحیح است) تا بشود معیارهایی پیدا کرد، تا بشود بررسی کرد، تا بشود داوری کرد، تا بشود عملها و تسمیحاتی که میشود پیدا کرد، تا مسئولیت احساس بشود و بینیم مسئولیتها تا چقدر مورد توجه قرار گرفته یا مورد توجه قرار نگرفته بنابراین این نکات را در نخستین جلسه دوره نیست و دوم مجلس شورای ملی که کار خود را آغاز کرد من عرض همکاران گرامی رساندم عرض کردم که در خدمتتان بر اساس این اصول و مبادی کار خواهیم کرد این ممکن نخواهد بود برای حزب پان ایرانیست، یک زمانی برسد که بآن اصول و مبادی که مورد اعتقادش هست نتواند خدمات لازم را انجام بدهد و آنوقت یک پایگاهی را در اختیار بگیرد چنین چیزی نخواهد رسید، هر زمانی در هر موقعیت اجتماعی یا اداری، در هر شرایطی که مافرا بگیریم بطور قطع آن شرایط برای ما منزله سنگری است که مادر آن سنگر بتوانیم خدمات را در راه آن اصول و اهداف و اندیشه‌های مقدس ایفا کنیم من حدس میزنم همکاران گرامی این دآوری را میفرمایند که در این یکسال و چند ماه کار گروه پارلمانی پان ایرانیست در مجلس شورای ملی بر این اساس متکی بوده، ممکن است در موارد بسیار برخورد افکار و آراء بوده و همکاران عضو حزب اکثریت با نظر بانی که حزب پان ایرانیست عنوان میکرد که نگاه موافقت نمیدانند ولی مطمئناً این دآوری بر ایمی دیگر نرفتم هر گاه نظر بانی بیان میشد، پیشنهادی مطرح میشد و مسائلی عنوان میشد بر این اساس بود در بودجه سال گذشته هم بر همین اساس بررسی‌هایی کردیم و بر همین اساس تذکراتی دادیم، امسال هم به همین کیفیت و این نکته را عرض کنم بطور اشاره در آغاز سختم بیسان

کردیم که بواقع بودجه دولت بخصوص وقتی که دولت دولت حزبی باشد مشخص کار اوست، مشخص بر نامه‌های اوست و در اینجا وقتی ما بودجه را بررسی می‌کنیم باقول جناب آقای نخست وزیر که هنگام تقدیم بودجه در سال گذشته فرمودند که مثل یک جراح کالبد بودجه را بررسی کردیم و شکافیم وقتی این کار را انجام می‌دهیم در واقع مثل اینست که ما برنامه حزبی را که دولت حزبی بر آن متکی است مورد سنجش قرار میدهیم برای ما این افلام، این جدولها، این کتابهای قطعه رنگ افلام خشک و جامد نیست برای ما این افلام حاکی از روش و طرزکاری است که حزب اکثریت داشته و دارد (صحیح است) بررسی این افلام، شکافتن این فصول، توضیح درباره آنچه که در این مجلدات است نشان می‌دهد که حزب اکثریت، حزبی که بهر حال مهمترین وظیفه را در مقابل انقلاب اجتماعی ایران داشته‌است تا چه حد توانسته است. بوظائف تاریخی اش عمل کند با عمل نکند (صحیح است) پس بحث و بررسی بودجه برای ما بخصوص در این شرایط بحث و بررسی درباره بودجه دولت بمعنای محض و مطلقش نیست، بحث درباره برنامه حزبی است، حزبی که اکثریت مطلق را در مجلس دارد بحث درباره برنامه حزبی است که مهمترین امکانات تاریخی و اجتماعی را بچنگ آورده، درباره برنامه حزبی است که در تاریخ مشروطیت هیچگاه حزبی باینک چنین تعداد نماینده و اکثریت و امکانات تاریخی و اجتماعی در مجلس و مملکت ما نبوده. حال ما میخواهیم بدانیم این حزب توانسته است وظایف خودش را انجام بدهد (عده‌ای از نمایندگان - بله) (فراچولو - شک نداشته باشید) این بررسی را هم خواهیم کرد جناب آقای فراچولو، این بررسی‌ها خواهد شد و من بتمام این گزارش استناد میکنم، من در سال گذشته از تقدیم کنندگان بودجه تشکر کردم که بودجه‌های با آن افلام و با آن جدول بندیها لطف کردند که بهر حال بتواند ما را حتی با قلام ریز هدایت کند و بررسی لازم را بکنیم امسال هم سیاستگزاری میکنم از باب اینکه این گزارش درباره پیشرفتهای یکسال گذشته داده شده که مطالعه بکنیم و بررسی بکنیم بینیم که این پیشرفتهای چگونه بوده (صدری کیوان - عالی بوده)

آنوقت ملاحظه خواهید فرمود و باین نتیجه خواهیم رسید، مناسبه باید عرض کنم که حزب اکثریت نتوانسته است در سال گذشته وظایفی را که در پیشگاه انقلاب و رستاخیز تاریخی و اجتماعی ملت ایران داشته است ایفا کند (عده‌ای از نمایندگان - صحیح نیست) (نمایندگان اقلیت - صحیح است) (بکنفر از نمایندگان - نظر شخص شما اینطور است) البته میتواند بفرماید نظر گروه پارلمانی حزب پان ایرانیست نه نظر شخص من ولی این نظر گروه پارلمانی حزب پان ایرانیست است که حزب اکثریت نتوانسته وظایفش را در پیشگاه انقلاب اجتماعی ایران در سال گذشته انجام بدهد (همه نمایندگان) ادکتر بهبودی - ماهم فرمایش شما را تأیید میکنیم) مقصود از بیان این نکته این بود که من خواستم ضوابط بحث و بررسی را که نسبت به بودجه و منضمات بودجه عرض خواهم کرد با اطلاع همکاران گرامی برسانم که معلوم بشود بر چه اساسی قرار دارد، و من میدانم همکاران گرامی چه نگرانی دارند چرا نمیخواهید درباره برنامه‌های حزبی که حکومت دارد صحبت شود (همه نمایندگان) شما هم تشریف بیاورید مطالب را بگوئید البته که صحبت میشود ولی چرا نمیتوانید بشنوید، عجیب است محض اینکه درباره برنامه حزبی صحبت میشود تشیع تمام مجلس را در بر میگیرد (رضوی - دلیلش این است که پیشوای مملکت این حزب را تأیید میفرمایند) شما چنین مسئله‌ای را نفرمائید هیچوجه باین کیفیت نفرمائید تمام احزاب بر حسب قوانینی فعالیت دارند و بر حسب مقررات و اصولی مجلس شورای ملی هست اکثریت و اقلیت هست و لابد همه اینها از نظر طرز کار خودشان در نظام مملکت پذیرفته شده‌اند (رضوی - واقعیات است) جناب عالی نفرمائید، همکاران گرامی من در اینجا و در بودجه سال ۴۸ و گزارش هائیکه داده شده است درباره برنامه‌های حزب و طرز کار حزب سخن میگویم چون من عقیده دارم اگر تزلزل و فتوری که هست در هر قسمتی از سازمانهای اداری که هست مسئولیت این فتور و تزلزلها با حزبی است که حکومت را در اختیار دارد (عده‌ای از نمایندگان - صحیح است) (عده دیگر از نمایندگان - صحیح نیست) (عباس میرزائی - این چه فرمایشی است که میکنید مسئول شخصی است که کارش را انجام نداده ممکن است عضو حزب پان

ایرانیست هم باشد و در دستگاه دولت کار نکند) باید این مسائل را بررسی کنیم و در بایم که اگر مسئولیت برای حزبی که بیش از ۸۰ نماینده در مجلس دارد نیست پس با کیست که از خود سلب مسئولیت کند (دکتر پروتو اعظم - درباره بودجه صحبت نفرمائید) من درباره هر آنچه مقتضی میدانم صحبت میکنم (مافی - هر چه میخواهد دل تنگت بگو) بنابراین همکار گرامی که میگویند درباره بودجه صحبت کن مثل اینکه باین نکته اساسی عنایت ندارند که بحث بودجه یک بحث مختصر درباره لایحه بودجه نیست بحث بودجه بحث درباره تمام شئون اداری و اجتماعی مملکت است، بحث بودجه بحثی است که تمام مسائل را که بهر نحوی مربوط با جامعه ما یا سازمانهای اداری و امور اقتصادی و سر نوشت ایران بشود و در بر بگیرد این را باید بیان کرد من استدعا می‌کنم همکاران گرامی عضو حزب اکثریت که تشریف می‌آورند توضیح بدهند چون توضیحاتی که من عرض خواهم کرد، بررسی‌هایی که میکنم انتقادهایی که میکنم مواردی را که عرض قرار دارد اگر میفرمائید اینطور نیست ما بسیار مایل هستیم که شما تشریف بیاورید اینجا و بر اساس اصول فکری دیگر و بر اساس یک نظم عقیدتی بیان کنید که درست نیست بودجه را از این نظر بررسی کنیم. وقتی از این نظر بودجه بررسی بشود آنوقت مردم ایران دقیقاً دریابند که احزاب چه میگویند، چه اندیشه‌هایی را بیان می‌کنند و چه اصول فکری را مورد اعتقاد و اتکا قرار میدهند، به همین مناسبت است که موقع سخن گفتن در بودجه که دفعه قبل هم عرض کردم وقت نامحدود است، بطوریکه حتی اساسی‌تر و مهمتر از بحث درباره برنامه دولت است چون هنگام بحث درباره برنامه دولت وقت محدود است و هنگام بحث درباره برنامه بودجه هست که وقت بی پایان است. بر اساس آنچه که عرض کردم وقتی هر برنامه‌ای هر فعالیتی، هر کوشش حزبی و اداری میبایست معطوف به هدف مشخصی باشد بودجه هم باید از این خصوصیت برخوردار باشد، بودجه باید نمایشگر هدفها و مقاصد بزرگی باشد که تقدیم کنندگان بودجه، حزبی که دولت

تقدیم کنند بودجه بر آن ا نگاه دارد این هدفها و مقاصد را از نظر اجتماع و از نظر رسالت تاریخی که بمعده دارد از نظر آینده‌ای که برای ملت در نظر می‌گیرد تجسم بکند و نشان بدهد در این مورد بی‌شک بخاطر همکاران گرامی هست که در موقع طرح لایحه برنامه چهارم همین مسائل را من اینجا عرض کردم و جای خوشوقتی است که لایحه برنامه چهارم تا حدی بیارهای از این مقاصد اشاره کرده بود یعنی توضیح داده شده بود در آن لایحه که بعد از اینکه برنامه چهارم پیاده بشود سازمانهای اجتماعی و مملکتی ما را بکجا می‌خواهند ببرند و بطرف چه هدفها و مقاصدی می‌خواهند ببرند بعد هم با تذکراتی که داده شد و پیشنهاداتی که داده شد به کیفیت شد که هدف‌های برنامه‌های چهارم را در متن قانون برنامه چهارم آوردند. اولین و مهمترین ایرادی که من باین بودجه دارم اینست که از این نظر این بودجه يك بودجه گویا یا باصلاح ما يك بودجه آرمان‌خواه نیست یعنی اقلام و جداولی را کنار هم قرار داده‌اند ولی این بودجه ما را بکجا می‌خواهد ببرد؟ (عباس میرزائی - ترقی و سعادت) بطور کلی بله، این مسائلی است که گفته می‌شود، هدف‌های این بودجه چیست؟ (یورباائی - برای زندگی بهتر) (رضوی - ۱۲ درصد درآمد ملی که در دنیا بی نظیر است) من منتظر هستم آقایان سخنانشان را بفرمایند تا من عراضه بکنم. این بودجه تشکیل شده است یکی از خود لایحه بودجه که متشکل است از ماده واحده و چند تبصره و بعد جدول‌های پیوست که البته وقتی من با جدول‌های سال گذشته تطبیق کردم دیدم درست همان جدولها حفظ شده و اقلام يك کمی با کاهش و افزایش گذاشته شده، باین کیفیت من فکر میکنم اگر بآن کیفیت که جناب آقای نخست‌وزیر فرمودند چندین سال پیاپی بخواهند بودجه را لطف بفرمایند (چند نفر از نمایندگان - مطمئن باشید) ما تقریباً يك طرح واحدی از بودجه ۵-۴ سال بعد را هم خواهیم داشت (روستا - حساب ۱۲ سال را داشته باشید) ولی همکاران گرامی این نمیتواند بودجه‌ای باشد و بودجه دولت حزبی باشد که وظایف بزرگ و مقاصد درخشان اجتماعی را

باید قبول کنند، این بودجه سمت ندارد، هدف ندارد، این بودجه حاکی از این نیست که تقدیم کنندگان بودجه حزب اکثریت برنامه یکساله خود را بررسی کرده باشند و با توجه به اوضاع و احوال مختلف برنامه‌های سال آتی را در نظر گرفته باشند، چنین خصوصیتی در این بودجه نیست بودجه فاقد آرمان‌خواهی است من مایل هستم اگر هر يك از همکاران توانستند در این لایحه بودجه وجد اول پیوست آن يك سطر نشان بدهند که توضیح داده شده باشد این بودجه با این اساس تنظیم شده یا با توجه به مقاصد اجتماعی معینی تنظیم شده لطفاً نشان بدهند (مهندس ریاحی - اقلام گویای واقفیت هستند) (دکتر یزدان‌پناه - در گزارش جناب آقای نخست‌وزیر توجه داده شده) یکی از همکاران گرامی نامه‌ای فرستادند که انشاءالله روزنامه‌ها بحث بودجه را منعکس میکنند و رادیو هم قسمتی را برای انعکاس بحث بودجه در نظر خواهند گرفت لابد چنین است چون بحث مسائل مهم مملکتی ماهست (مهندس فروهر - هدفها در برنامه عمرانی کشور تشریح شده جهت استحضار عرض کردم جناب آقای یزدان‌پناه) بله هدف‌های برنامه چهارم در برنامه چهارم عمرانی کشور توضیح داده شده ولی بودجه‌ای که دولت بخصوص دولت حزبی تقدیم میکند ... اگر دولت دولت حزبی نبود زیاد به این کیفیت بحث بررسی لزوم نداشت، اما دولت دولت حزبی است و ما لابد باید برنامه حزبی را اجرا کند و حزبی که حکومت را در دست دارد باید مشخص باشد که برنامه‌اش برای یکسال بودجه‌ای چه هست بنابراین باید این برنامه در بودجه منعکس بشود نه اینکه همینطور بر حسب يك روالی که وجود آمده اقلامی را کنار هم قرار بدهیم، وقتی برسیم بمورد بررسی گزارش که نسبت به پیشرفتهای یکساله عنوان شده است و گزارش به این کیفیت تنظیم نشده آنوقت ملاحظه خواهد فرمود که نداشتن مقاصد، هدف‌های معین برای بودجه سال گذشته چه تالی فاسدی ایجاد کرده و چگونه بسیاری از سازمانها نتوانستند وظایف خود را انجام بدهند بهر حال بودجه امسال هم همینطور است (دکتر ضیائی - مثل یزدان پناه) من هیچ کجای این بودجه را نمی‌بینم که خالی از این عیب باشد چیزی را

مثل بزم؟ الان عرض میکنم این کتابی است که در ۹ قسمت تنظیم شده و هر قسمت مشتمل بر چندین صفحه است جمعاً نزدیک به ۳۰۰ صفحه است و در این ۳۰۰ صفحه شما فقط با يك ارقامی روبرو هستید و بعد عرض خواهم کرد که این ارقام وجد اول به چه کیفیت است و چگونه نه تنها در بسیاری از موارد نمیتوانند هماهنگی کامل را با اصول انقلاب اجتماعی پیدا کنند بلکه جنبه‌های معارض هم دارد مثلاً انقلاب اداری مطرح است چطور ممکن است تمام بحث مربوط بمؤسسات اداری و اجتماعی با اصول انقلاب تطبیق کند اگر هدفها در نظر گرفته نشود اگر مسئله تحقق بخشیدن به انقلاب اداری آنطور که باید مورد بررسی قرار نگیرد؟ در برنامه حزب اکثریت برای سازمان اداری و استخدامی کشور برای همکاریهای مشترک مربوط به انقلاب اداری تازه از اواسط سال ۴۸ يك مبلغی راپیش‌بینی می‌کنند. یکسال و اندی از تشکیل کنسره اداری میگردد و سازمان امور اداری و استخدامی کشور را مسئول انقلاب اداری گردید، بعد بحث میکنم ولی هنوز قسمتی که پیش‌بینی شده این کار را بکنند و ۲۹ کارمند باید داشته باشد هنوز يك کارمند ندارد (مهندس ریاحی - وظایف را قسمت دیگری انجام میداده) اگر وظایف را قسمت دیگری انجام میداده‌ا گذاری وظایف انقلاب اداری به سازمان امور استخدامی از نظر حزب اکثریت چه بوده است؟ اگر او وظیفه دار انجام انقلاب اداری بوده چرا هنوز يك از کارکنان کوچک برایش بوجود نیاورده آید و بعد عرض خواهم کرد چرا اینطور است دلیل اینست که مقاصد و هدفها در نظر گرفته نشده است از انقلاب اداری سخن گفته میشود، همه سخن میگویند، از انقلاب تاریخی و اجتماعی ایران سخن گفته میشود ولی مسئله اینست که باید واقعاً این اصول انقلابی درك بشود مسئولیتهای انقلابی احساس بشود انقلاب اداری احساس بشود من یکبار دیگر عرض کردم اگر حزب اکثریت که خود را حزب پاسدار انقلاب میداند (صحیح است) به این وظایف توجه می‌کند و انقلاب اداری را تحقق بخشیده بود ضرورتی احساس نمیشد که فرمان انقلاب اداری از سوی رهبری مملکت داده بشود (صحیح است) شما که حکومت داشتید و اکثریت داشتید (چند نفر از نمایندگان - و داریم) و دارید اما متأسفانه

چون این موارد و وظایف بررسی نشده چون این موارد بصورت يك برنامه‌های مشخص حزبی در نیامده بالا اقل این برنامه‌های سازمانهای اداری که امروز بر حزب اکثریت نگاه دارد توجه نشده است. هنوز در بسیاری از موارد که وظیفه حزب اکثریت هست ما هنوز اندر خم يك کوچه‌ایم، من این نکته را توضیح میدهم و بارها عرض کردم انقلاب اجتماعی ایران را باید بر مراحل خاص تقسیم کنیم، يك مرحله از انقلاب هست که در سطح رهبری انقلاب است در سطح فرماندهی شاهنشاهی ایران است تمام پیروزیهای انقلاب آن اقداماتی است که در سطح رهبری انقلاب و سطح رهبری شاهنشاهی ایران بوده (صحیح است) (ابلیخانی پور - تمام ملت ایران اذعان دارند) ولی آنجا که وظایف منتقل میشود بحزب اکثریت آنجا یک وظایف منتقل میشود بسازمانهای اجرا کننده انقلاب متأسفانه اصول انقلاب اجتماعی ایران نتوانسته آنطور که باید و شاید اجرا بشود (عده‌ای از نمایندگان - صحیح است) (بانو جهانبانی - اشتباه میکنید) اشتباه نمیکنم خانم، هر يك از افراد حزب اکثریت را من میدانم که در اعماق قلبشان يك چنین داوری و بررسی دارند (عباس میرزائی - سال دیگر فقط دیسن حیدر شود) اینطور هست برای اینکه هنوز آنچه مسلم است انقلاب اداری تحقق پیدا نکرده، اینطور هست برای اینکه بسیاری از سازمانهای اداری حتی وظایف ابتدائی و قانونی خودشان را انجام نداده‌اند، اینطور هست برای اینکه متأسفانه در گزارش پیشرفتهای یکساله با موردی روبرو میشویم که يك گزارش وزارتخانه‌ای میدهد که من این کارها را انجام داده‌ام و عیناً همان گزارش را يك سازمان انتقاعی مربوط بآن وزارتخانه میدهد که من آن کارها را انجام داده‌ام، اینطور هست برای اینکه مسائل آموزشی ما مسائل برنامه‌های عمران روستائی ما واقعاً آنگونه که باید و نباید و منطبق با اصول انقلاب باشد گسترش لازم را پیدا نکرده این بررسیها را همکاران گرامی صرفاً ضرورت ندارد که من از نظر عضو گروه تلقیت بیان کنم بهر حال در این تردید نیست که ماهمه معتقد باین هستیم

که جامعه ما نیرومندی لازم را پیدا کند و واقعاً اصول انقلاب در دورترین و ژرف ترین شئون اجتماعی و اداری ما رسوخ بکند همه معتقد هستیم که يك جامعه منضبط، متحرک و خروشان و پر کوشش و آماده برای زندگی بزرگ داشته باشیم، در این تردیدی نیست که وقتی این بیان اعتقاد همه ما بود پس باید ما ببینیم آن مواردیکه نعلل شده است با آن مواردیکه اصول بطور دقیق مورد عنایت قرار گرفته کدام هست بهر حال با این ضوابطیکه عرض کردم بودجه و منضعات بودجه بررسی میشود و من واقعاً باز سیاستگراری میکنم از اینکه چنین منضماتی برای بودجه در نظر گرفته شده است، بهر حال از نظر بودجه نویسی این روش درستی است که ما امروز در برابر گزارش یکساله گذشته دولت حزبی قرار گرفته ایم و از نظر سال آینده بتوانیم که بدانیم چه روشی خواهد بود چون درست نحوه تنظیم بودجه همانطور که عرض کردم با جزئی افزایش و کاهش اقلام در همان استخوان بندی و چهارچوبی است که سال گذشته داده شده بود پس معلوم است که ما بهر حال بودجه سال گذشته را مشخص بر نامه یکساله دولت حزبی می شناسیم و این گزارش پیشرفتهای یکساله را گزارشی از کوششها و فعالیتها، آنیکه حزب اکثریت معتقد است دولت حزبی او انجام داده است بشناسیم، بنابر این سال آینده هم بر این اساس خواهد بود، پس ما میتوانیم که روش حزب بر نامه های حزب اکثریت را سال آینده همین مجموعه ای که هست بدانیم بنابر این بحث و بررسی را ادامه میدهم در مورد لایحه بودجه ماده واحده و تبصره ها سخنهایی هست که برادر ارجمندم سرور دکتر عاملی بیان خواهند کرد، همانطور که عرض کردم مهمترین منضمه یا بیوستی که برای بودجه سال ۴۸ هست بنظر من این گزارش پیشرفتهای یکساله گذشته است که در این گزارش فعالیتها را که سازمانهای مختلف اداری انجام داده اند منعکس کرده اند و در نتیجه فعالیتها را که حزب اکثریت معتقد است در زمینه های مختلف يك فعالیتها دقیق و يك پیشرفتهای مشخصی منطبق بر اصول انقلاب بوده است در این مجموعه میباشد و این گزارش اساس بسیار خوبی هست برای مطالعه و بررسیهایی که میبایست صورت بگیرد البته

همانطور که بارها عرض کردم و رویه ما هرگز این نیست که ما تنها از پشت عینک عیجونی مسائل را بررسی کنیم ما در آنجا که کارهای شایان ستایش انجام میشود واقعاً ستایش میکنیم و در آنجا که گامی برداشته میشود درست اصول انقلاب را با چنین اندیشه میکنیم که گامی درست اصول انقلاب برداشته شده است، ما آن گام را تأیید میکنیم (آفرین) و صدائیکه برداشته شود در راه که تشریح سرود انقلاب ما آن صدای تقویت میکنیم و هم گامی میکنیم (عباس میرزائی) ما هم بشما احسن میگوئیم (ولی وقتی ببینیم مواردی هست که اینجا با برنامه های انقلابی تطبیق نمیکند این موارد را باز گو میکنیم (روستاق مواردی یافت نمیشود) ممکن است ما این کار مشکل را با سانی انجام داده باشیم در این گزارش مقدمه کوتاهی هست که جناب آقای نخست وزیر مرفوم فرموده است در این مقدمه بدو قسمت اساسی اشاره شده در يك قسمت کاملاً من با نظر ایشان هماهنگ هستم و در يك قسمت خیر، در يك قسمت چنین مینویسند: از نظر خارجی ادامه سیاست مستقل ملی جلد اعتماد و احترام جهانیان بما میباشد؛ من فکر میکنم همه نمایندگان محترم و بطور قطع همه ملت ایران با این مسئله از اعناق دل باور دارند و اتفاقاً يك مسئله اساسی همین موضوع است که هیچگاه نشده است در طی ۲۰۰ سال اخیر که ملت ما در پهنه سیاست جهانی از چنین موقعیت ممتاز و پراز سرفرازی برخوردار شده باشد (صحیح است) هیچوقت نشده است که ما از چنین موقعیت ممتاز برای اجرای برنامه های وسیع ملی خود برخوردار باشیم اما این پیروزی پیروزی چیست؟ این پیروزی پیروزی رهبری انقلاب است (صحیح است) این پیروزی پیروزی آن فرمانده دلیری است که در ششم بهمن ۴۱ علیه مقاومت دستگاههای حاکمه، علیه مقاومت فتودالیم در هر لباس برای شکستن زنجیرهای بردگی قیام کرد (دکتر بهبهانی) - افتخار نگاهداری آنها با حزب ایران نوبین است) این پیروزی آن پیروزی است این پیروزی فرمانده دلیری است که واقعاً بار دیگر رسالت شاهنشاهی ایران را در پهنه جهان احساس کرد آن وظیفه بزرگ تاریخی را درک

کرد و این وظیفه بزرگ و رسالت بزرگ تاریخی را صورت اعلاصل سیاست مستقل ملی به پهنه سیاست جهانی کشانید این پیروزی بزرگ تنها پیروزی ملت ایران نیست پیروزی جهان ضد استعمار است (صحیح است) پیروزی همه ملتهاست که آزادگی میخواهند پیروزی ملتهاست که میخواهند شانهای آنها زیر نازیانه استعمار باشد (صحیح است) (عباس میرزائی) - پاسداری هم با حزب ایران نوبین است (خوب این پیروزی برای ما موقعیت ممتازی پیش آورده، از جهات مختلف موقعیت ممتاز وجود آورده، مسأله امنیت این چنین داشتیم، کمی با چنین تدبیرهایی با این میزان از اعناق سرزمین خود در آمدهای ملی را بیرون میکشیدیم و آنرا پایه و متکای برنامه های خود میکردیم؟ من میخواهم ببینم دیگر برای دولت حزبی، برای حزب اکثریت چه امکاناتی بهتر از این ممکن بود وجود بیاید؟ (پور بابائی) - رشد (۱۰۱۲٪) چه امکاناتی بهتر است که وجود بیاید (پور بابائی) - همه امکانات) موقعیت جهانی بیمانند، امنیت بیمانند (صحیح است) درآمد مملکت بیمانند (صحیح است) امکاناتیکه حزب اکثریت در اختیار دارد بیمانند، پس چرا سازمانهای اداری و نظامی را که مربوط است بحزب اکثریت با آن سرعت لازم سوسی هدفهای انقلاب نمیرد چرا؟ (دکتر بهبهانی) نسبت بگذشته ها بیمانند است (در چه سطحی؟ در سطح فرماندهی انقلاب بیمانند ولی در سطح مسئولیتهای حزب اکثریت خیر (یک نفر از نمایندگان) - اشتباه میکنید) بحث و بررسی ما برای همین است (دکتر بهبهانی) - يك مورد همانند هم نشان بدهید) مورد همانند برای چه جناب دکتر آنرا شما تشریف بیاورید بیسان کنید گاه در بعضی موارد بوده است که ما کوششهای حزب اکثریت را هم تأیید کرده ایم و من بخاطرم هست که در موقعیکه حزب اکثریت سمینار انقلاب اداری را برگزار کرد و آرمان انقلاب اداری در جلسات حزب اکثریت مطرح شد حتی پشت همین میز من آمدم و بشدت تأیید کردم و واقعاً ما از اعناق دل میخواستیم که شما در کوششها بقتان در راه انقلاب برستی موفق باشید در تمام زمینه ها، برای اینکه این موقعیتها برای جامعه ما

است برای ملت ما است (دکتر بهبهانی) - و در این راه موفق شدیم) (دکتر طالع) - متأسفانه موفق نشدید) این دکلماتیم و خود خواهی برای هیچیک از ما وجود ندارد اگر آن وظایف و رسالتها را که حزب اکثریت دارد اگر واقعاً در آن وظایف و رسالتها موفق بشود یعنی چه؟ یعنی انقلاب دقیقاً اجرا شده است کدام ایرانی است که نخواهد؟ کدام ایرانی است که از دل و جان نخواهد؟ پس اگر اینجا بررسی میکنیم، توضیح میدهم برای اینکه واقعاً احساس میکنیم که وظایف شما پیروزیهای شما، پیروزیهای برنامه های انقلابی خواهد بود از این در بجه بررسی بفرمائید که اگر ما مسأله را توضیح میدهم واقعاً نه من باب این است که چون گفتند حزب اکثریت و در گروه پارلمانی بان ایرانیست ۵ نفر هست و با صلاح اقلیت است این مسائل را بیان میکنم در همان ابتدا عرض کردم بآن معنی از نظر ما اکثریت و اقلیت وجود ندارد در آن موقع که ببینیم گام درست برداشته میشود، کوشش درست انجام میگیرد، کوشش اکثریت را تأیید میکنیم در آن مورد که اگر گامی درست نباشد همگام با برنامه های انقلابی اگر خدای نکرده از طرف یکی از گروههای اقلیت باشد با همان هم مبارزه میکنیم پس این وظایف متأسفانه در آنجا یکم منتقل شده است بسطح وظایف و مسئولیتهاییکه حزب اکثریت بر عهده دارد در بسیاری از موارد نتوانسته آنطور که سنت انقلابی ایجاب میکند انجام شود من در موارد متعدد که سخنان جناب آقای نخست وزیر را قتی میخواندم یا میخوانم يك تکیه کلامی ببینم و آن این است که ما دیگر فرصت نداریم، وقت تنگ است، به آهستگی نمیتوانیم حرکت کنیم، راههای طولانی را باید طی کنیم که دیگران در زمانهای طولانی طی کردند، برنامه های بزرگی را باید اجرا کنیم که دیگران طی زمان طولانی اجرا کرده اند. خوشوقت من از اینکه آقای خسروانی در جلسه حضور دارند. اکنون میخواهم پشت میز حزبی مسأله را بررسی کنم نه یکی در پشت میز نمایندگان و دیگری پشت میز وزارت. اولانده در مورد فعالیتها حزبی ایشان و فعالیتها را که در حزب و برای حزب اکثریت میکند من ناآنجائی که دیدم و واقعاً ایشان را فرود کوشنده و صدیقی از این نظر تشخیص دادم (صحیح است) ولی يك مسأله هست و واقعاً اینطور است که ببینم

بیک مبارزات حزبی علاقه و اعتقاد دارند به همین دلیل است میخوام تذکر بدهم وظایف جنابعالی آقای خسروانی بسیار سنگین است شما در مقام و در صندلی دبیر کل حزب ایران نوین وظیفه‌تان از جناب آقای نخست وزیر بسیار سنگین‌تر است (معزی - بایک‌شانه آهنین تمام وظایف را تحمل میکنند) متأسفم که بررسی‌هایی که من کردم باین نتیجه رسیدم که در این یکسال گذشته حزب اکثریت حزبی که جنابعالی دبیر کلش هستید و بکار حزبی‌تان هم علاقه بسیار هم دارید توانسته است در این سنگر تاریخی وظایف خودش را دقیق و خوب انجام بدهد (همه نمایندگان) (عباس میرزائی - اینجا را برادر عوضی میفرماید) آقای عباس میرزائی اینها لحظات مغفتمی است بک نوع تحول در وضع زندگی و اجتماع ما هست که بارهبری‌های خردمندانه رهبر انقلاب اجتماعی در تاریخ مشروطیت ایران فرصتی پیش آمده است که وقتی بودجه دولت مطرح میشده چند مباحث و مسائلی در مورد بررسی‌های برنامه‌های احزاب عنوان بشود این فرصت مغفتم و این بحث‌های اساسی را درست نیست که از حد خود باین بیاوریم.

دکتر خزائلی - میشود حرارت را از آتش گرفت وقتی کوشش دولت را قبول دارید وقتی اجرای نظریات رهبر عالیقدر را هم بوسیله این حزب قبول دارید نتیجه خود بخود واضح است.

پزشکپور - بنابر این اینها مسئولیت‌هایی است که متوجه حزب هست اصولاً به عقیده من این دفتر باید بسته بشود که ما بگوئیم مسئولیت‌های سازمانهای اداری و سازمانهایی که وظایفشان را انجام ندادند دقیقاً عمل نکردند، یا هر نوع تسامحی داشتند، از مسئولیت حزب جداست، این درست نیست. امروز حزب ایران نوین حکومت دارد، اکثریت در مجلس دارد، در هر گوشه نابسامانی باشد، آقای خسروانی، به عقیده من هر نابسامانی باشد مسئول حزب ایران نوین است (صحیح است) حزبی است که این موقعیت را دارد (مصطفوی - اگر نابسامانی وجود داشته باشد) (دکتر فریور - شهر داربهای ایران نوین نمونه‌اش است) نمیدانم عقیده دارید که هیچ نیست بنابر این من بعنوان یک عضو گروه ۵ نفری نیست به تمام برنامه‌های سازمانهای اداری نسبت به تمام امور مربوط به مشون اداری

و اجتماعی، حزبی را مسئول می‌شناسم که این حزب موقعیت لازم را برای اداره امور اجتماعی و اداری بعهده دارد اگر این وظایف در هر مرحله‌ای بخوبی انجام شد مسلماً این افتخار با حزب ایران نوین هست (دکتر بهیانی - و دولت) عرض کردم دولت حزبی است اگر در مواردی این وظایف انجام نشد آنوقت مسئول حزب اکثریت است. حال وارد بحث و بررسی درباره اصول این گزارش میشوم که به بینیم این قسمت‌های مختلف در عصر انقلاب وظایف خود را اجرا کرده‌اند؟ ما متأسفانه میراث غفلت و تعلل چند نسل گذشته را با خود داریم ولی باین دلیل نمیتوانیم به سر نوشت نسلهای آینده فکر نکنیم باین دلیل نمیتوانیم وظایف بزرگ را ندیده بگیریم پس واقعاً بک کار انقلابی لازم است واقعاً ایجاد بک نظم انقلابی ضرورت دارد واقعاً باید تمام باروریهای لازم، نیرومندی لازم، قدرت لازم را بملت ایران ببخشیم. آقایان شما بزرگترین مسئولیت را بعهده دارید حزب اکثریت بزرگترین مسئولیت را بعهده دارد در اینجا گذرگاه تاریخ (خانم دکتر دولتشاهی - متوجه است و بخوبی احساس میکنند) من این مسائلی را که عرض میکنم فقط بعنوان یک عضو گروه پارلمانی بان ابر نیست، بعنوان یک ایرانی است که واقعا میخوام مثل هر ایرانی دیگر و وطنش آباد ملتش هر چه نیرومندتر سرزمینش هر چه بارورتر و برای مقابله با آینده مجهز تر باشد (صحیح است) این مسائل به این کیفیت حل نمیشود که هنوز یکسال و چندماه از تاریخ تشکیل کنگره انقلاب اداری میگذرد و در طول یکسال و چندماه برای سازمانی که مسئول اجرای انقلاب اداری کرده‌اید، تازه در بودجه سال ۴۸ در شرح اجرای برنامه‌های دولتی فعالیتهای دولتی ۲۹ کارمند برای آن قسمت در نظر گرفته شده که آنهم تشکیل نشده البته آقای دکتر کاظم زاده آمدند اینجا در قبایل پرستی که یکی از همکاران عضو فرا کسیون حزب مردم کرده بودند در باره انقلاب اداری توضیحانی که ایشان دادند چنین بود که اصول انقلاب اداری از همان ابتدا در جریان بوده است (فرهادپور - چند آبه

هم خود اندند) این طرز فکر درست نیست این طرز فکر سب میشود که ما مسئولیتهای را نشانیم موقعیتهای را نشانیم و اقدامات لازم و قاطع را انجام ندهیم و تحول لازم را آن طور که باید و شاید بوجود نیاوریم اما آن قسمت دیگر از مقدمه‌های که آقای نخست وزیر در ابتدای این گزارش یکساله مرقوم داشته‌اند که با آن قسمت موافق نیستیم از ته قلب موافق نیستیم یعنی بنابر یک استنباط‌های قلبی بک محسوسات عینی بک دلایل غیر قابل تردید، بنابر دلایلی که در خود این گزارش هست و عرض خواهم کرد با این قسمت نمیتوانم موافق باشم (چند نفر از نمایندگان - صحیح است) و آن این است که مرقوم داشته‌اند از نظر داخلی با بکار بستن روش‌های متناسب با اصل اصیل انقلاب اداری و ازارخانه‌ها و دستگاههای دولتی برای نیل به هدفهای ملی آماده‌تر و مجهز تر شدیم من واقعاً چنین آمادگی چنین تجهیزاتی از وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی بطور کلی برای نیل به هدفهای ملی نمی‌بینم سازمانهای اداری به همان وضع دیرین خود هست البته در مواردی تحولانی صورت گرفته و موقع بررسی عرض خواهم کرد اما این تحولات، آن تحولات انقلابی به مفهوم اساسی خود نیست، آن جامعیت لازم را پیدا نکرده، آن کلیت لازم را ندارد و واقعاً سازمان انقلابی را میان سازمانهایی که هست من آن سازمانهایی می‌شناسم که برآستی مولود انقلاب هستند از جمله سازمان سپاهی دانش است سازمان سپاهی دانش را وقتی می‌بینید معلوم است که اینها سازمانهای انقلابی هستند خود مسئولین دولت هر یک کم و بیش در محیط کار خودشان برخورد دارند تماس دارند با این سازمانهای انقلابی همچنین با سازمانهای دیرین دستگاهها و این را کاملاً نمیتوانند تشخیص بدهند و دیده‌اند که چقدر اختلاف هست بین این دو سازمان و بین سازمانهای انقلابی و آن سازمانهای دیرین. انجام وظایف انقلاب اداری در سازمانها با این تغییرات سطحی و جزئی با رنگ و روغن زدن ممکن نیست برنامه انقلاب اداری باید ازین و زرفا باشد (صادقی - قلباً مخالفید با ظاهراً) من نه عنوانی از قلباً کردم و نه از ظاهراً و من دقیقاً این گزارش را که نزدیک ۳۰۰ صفحه است مطالعه

کردم هم این گزارش را هم تمام منضمات دیگر بودجه را و متأسفم که باید عرض کنم بدلیل همین گزارش و فصول این گزارش نمیتوانم این قسمت را قبول داشته باشم و آرزوی ما این بود که این قسمت تحقیق پیدا کرده باشد که سازمانهای اداری ما برای اجرای اصل اصیل انقلاب اداری تجهیز شده باشد ولی متأسفانه نشده است و این جا عرض میکنم همکاران گرامی جناب دبیر کل حزب ایران نوین (عباس میرزائی - احسن) شما فقط بعضی مواقع خوب میشنوید آقای عباس میرزائی (عباس میرزائی - آنها را خوب میشنوید) خوب بفراوانید خوب بفراوانید خوب میشنوم) من این جلسه را از این نظر مغفتم می‌شورم که جناب آقای خسروانی تشریف دارند من از نظر بحث و بررسی خودم حضور ایشان را در اینجا بعنوان وزیر کشور روری صندلی وزارت کشور فکر نمی‌کنم من بسیار خشنودم که در این جلسه تشریف دارند و بعنوان دبیر کل حزب ایران نوین بعنوان دبیر حزبی که بهر حال، بهر کیفیت که بوده امروز این حزب مسئولیت‌ها و وظایف مهم تاریخی را بعهده دارد (صحیح است) این است که این مسائل و بررسی‌ها را بیان می‌کنم و چه خوب است وقتی درباره وزارت کشور بررسی داریم واقعاً ایشان خودشان را بعنوان دبیر کل حزب بدانند، که هر چند تکدر خاطر پیدا نخواهند کرد، بهر حال در واقع چه جور انجام دادند به بینیم همانطور که عرض کردم در عصری که احتیاج به سرعت، تحرك قاطعیت انقلابی هست این سازمانها به چه کیفیت عمل کردند این گزارش و فصولش به دو قسمت تقسیم شده بعضی از این فصول را من بررسی می‌کنم و بعضی دیگر را سرور دکتر عاملی، خوب میرسیم به وزارت کشور و این تذکر را عرض می‌کنم که برای ما این بحث نمیتواند مطرح باشد که وزارت کشور با هر وزارتخانه دیگری سابق توسط کس دیگری اداره میشده امروز توسط چه کس دیگری وقتی دولت دوات حزبی بود بهر حال مسئول است بهر حال حزب پاسخگو است بهر حال چه در مواردی همانطور که عرض کردم درست کار شده چه در مواردی که درست کار نشده حزب است که مسئولیت مستقیم را بعهده دارد (مهندس ارفع - صحیح است - حزب مسئولیت را بعهده

میگیرد دولت هم به عهده میگیرد) در مورد وزارت کشور من فکر نمی کنم تذکر باین مطلب ضرورت داشته باشد که نقش حساس وزارت کشور بخصوص در يك عصر انقلابی چیست؟ وزارت کشور وزارتخانه ایست که اصول کلی سیاست عمومی اصول کلی سیاستی را که يك ملت و يك حکومت، حکومتی که اینجا عرض میکنم مفهومی است که در وری دولت دارد، این دراستانها و شهرستانها و دورترین نقاط مملکت باید اجراء بکند توده های مردم گروه های شهر مشین سازمانهای شهری سازمان های بخشها و آنچه را که در محدوده داخل هاست، وزارت کشور با ارشاد دقیق خود، با تحرك خود، با تجهیز کامل خود، میبایست در تمام مملکت پیاده بکند. پس يك چنین وظیفه مهم و اساسی را وزارت کشور به عهده دارد چون تنها وزارتخانه ایست که دارای يك معاون سیاسی هم هست خوب این معاون سیاسی یعنی چه؟ معاون سیاسی به این خاطر هست که در واقع اصول سیاست کلی مملکت، اصولی و مقرراتی را که مملکت در آن قرار دارد در تمامی و در سطح مملکتی پیاده بکند و به حساسیتها و بموقعیتهای خاصی که مملکت، فشرهای مختلف اجتماع و منافع مختلف مملکت دارد و با توجه به آن اصول و با توجه به آن موقعیت خاص عنایت لازم را داشته باشد پس در واقع در يك چنین شرایطی که وزارت کشور از دستگاه های مهم اجرای اصول انقلاب شاه و مردم در سطح وسیع روستاها، استانها و بخشها میتواند باشد و يك چنین وظایفی هم البته در قانون برای وزارت کشور پیش بینی شده است و سازمان وزارت کشور منطق بر این وظایف بوجود آمده، البته ضرورتی که بر آن همکاران گرامی آگاه هستند من گزارش کار مربوط وزارت کشور را که مطالعه کردم در صفحه ۱ این مجموعه هست واقعا متاثر شدم دیدم این وزارتخانه بسیار مهم و حساس به این وظایف مهم و اساسی خودش در عصر انقلاب توجه نداشته و عمل نکرده چرا عمل نکرده؟ بدلیل همین گزارشی که اینجا هست این گزارش از چند قسمت تشکیل شده يك قسمت گزارش امور اجتماعی وزارت کشور است مهمترین قسمت گزارش امور اجتماعی وزارت کشور گزارش مربوط به انتخابات

انجمنهای شهر است انتخاباتی که به آن کیفیت انجام شد انتخاباتی که حد اقل به آن صورتی بود که آقای دبیر کل حزب ایران نوین و وزیر کشور کنونی معتقد شدند و معتقد هستند که بهر حال آن ضوابط و مقرراتیکه بر اساس آن انتخابات انجامهای شهر صورت گرفت احتیاج به اصلاح زیاد داشت ولی يك نکته را من باید اضافه کنم بخصوص که حالا ایشان در وزارت کشور تشریف دارند در وزارت کار بودند ما بهر حال فریادها داشتیم حالا که در وزارت کشور تشریف دارند، امیدواریم که چنین نباشد نکته ای که بهر حال گناه آن ناسامانها را چندان نباید به عهده مقررات و قوانین وقت گذاشت و دستگاه های مجری قانون و متأسفم عرض کنم در بسیاری از موارد دستگاه های وابسته بحزب اکثریت که چنین فکر میکردند که بهر حال یک نوع سیستم واحد حزبی در این مملکت هست در اتخاذ آن وضع آگاهانه با نا آگاهانه تأثیر داشته همانطور که میدانید رهبر ملت ما تصریح فرمودند بر اینکه استقرار سیستم واحد حزبی، نمیتواند هماهنگ با اصول انقلاب اجتماعی ما باشد، آنچنان ناسامانی ایجاد خواهد کرد که مضر برای برنامه های اجتماعی خواهد بود. این مسأله سیستم يك حزبی، گناه ممکنست، و غالباً اینطور شد، در عمل اعمال و اجرا بشود و قتیکه عملاطوری باشد که در بسیاری از وزارتخانه ها بدست گرفتن پستهای حساس منوط باین باشد که کسی عضو حزب اکثریت باشد این یعنی اجرای اصل سیستم يك حزبی این دلیل اجرای سیستم يك حزبی در آن دستگاه است (معترض) اینطور نیست تا آنجائیکه ممکن است بیطرفی اعمال میشود) وقتی قرار باشد ترفی در امور اداری منوط بر این باشد که جامعه حزب اکثریت را بشن کنند، این یعنی اجرای اصل سیاست يك حزبی (یکی از نمایندگان-چنین نیست) (دکتر حکیم شوشتری- آقای یزشکیور اگر اینطور بود خود شما وکیل نبودید بدلیل اینکه اقلیت هستید) من بحث سازمانهای اداری و اجرایی را داشتم آقای دکتر، متأسفانه در بسیاری از موارد اینطور است علی ایحال این طرز کار و روش سبب شد که در انتخابات

انجمنهای شهر که يك فرصت بسیار مناسبی بود اینطور که باید باشد برای يك پرورش و تمرین کار وسیع و همگانی استفاده شود صورت نگیرد من امیدوارم جناب خسروانی در مقام دبیر کل حزب ایران نوین و دبیر کل حزب اکثریت حزبی که دولت را دارد باین مسأله اساسی توجه کنید و واقعا تعصبات و بعضی ملاحظات حزبی را از محیط سازمانهای اداری و کار دستگاه های اداری دور کنید. یکی از اصول فقهی برای تحقق انقلاب اداری اینست که دستگاه های اداری سازمانهای اداری مسئولین اداری در آنجا که مربوط بوظایف اداریشان میشود واقعا بر کرسی بیطرفی بنشینند این مسأله سبب میشود تا حد زیادی تبعیضات از بین برود و تا حد زیادی شایستگی فردی جانشین برخی ملاحظات برای احراز يك موقعیت گردد. و این مسأله سبب میشود که واقعا يك مبارزه حزبی ریشه بگیرد این چه فایده دارد که کسی بخاطر اینکه در يك موقعیت خاص قرار بگیرد در يك جایگاه اداری قرار بگیرد يك حزبی روی کند و واقعا از اعماق دلمن آرزوی این را دارم که حزب اکثریت امروز حزبی باشد که اگر زمانی اکثریت نبود بتواند مبارزه را دنبال کند برای چه؟ برای اینکه این نشانه اینست که جامعه ما آن تکامل و رشد کامل اجتماعی را در مبارزه حزبی پیدا نکرده (معزی) جناب یزشکیور حزب ایران نوین حزب کشاورزان، کارگران، اصناف و روشنفکران است) پس همه آنجا هستند تا این طرز فکر هست عملا سلیقه سیستم يك حزبی را اعمال خواهند کرد، آقای معزی (معزی) من عرض کردم طبقه ای که مانده اند اقلیت هستند بدلیل (مع الجماعه) از جمله مواد دیگری که در گزارش کارهای اجتماعی وزارت کشور قید شده است اگر وزارت کشور باین همه کارهاییکه داشته است قناعت میکرد آن طرحی را که نمایندگان مجلسین تنظیم کرده و قانون شده این را هم جزو کارهای خودش نمی نوشت بهتر بود آن طرح تهیه بیمه اجباری دارندگان و سائل نقلیه در مقابل شخص ثالث که این طرح را نمایندگان مجلس تهیه کرده بودند و آقای دکتر و حیدر کوشش زیادی در مورد تنظیم این طرح نمودند (عباس میرزائی-

عضو حزب ایران نوین هستند) من نمیدانستم که مجلس شورای ملی از نظر آقای عباس میرزائی وزارت کشور است این مطلبی بود که الآن متوجه شدم علی ای حال پاسخ ها خیلی منطقی است خیلی متشکرم (عباس میرزائی) فرمایشات شما هم خیلی منطقی است متشکرم) امام مسأله دیگر در فصل دیگری بعنوان بند ب عمران بنا دروز جزایر جنوب استان ساحلی است جناب عالی هم مثل اینکه مطالعه فرموده اید چون دیدم آن غمی را که من احساس کرده ام شما هم پیدا کرده اید (اشاره به آقای وزیر کشور) واقع جای تأسف است این قسمت را نمیخوانم، خواهش میکنم همکاران گرامی دوستان محترم مطالعه کنند بنده ب منطقه ای که حساسیتش، اهمیتش و ارتباطش با تمام مسائل ملی و مملکتی ما بآن حد از وضوح است که هر کس میدانند باید بیشتر بین امکانات مملکتی امکانات مالی برنامه های مالی و عمرانی در آن منطقه اجرا بشود و وزارت کشور وظیفه دار اجرای اصول سیاست ملی است و وزارت کشور البته وظیفه دار بررسی نسبت با اصول سیاست ملی ما در برون مرزها نیست ولی وزارت کشور اصول سیاست ملی ما را در منطقه خلیج فارس میشناسد یعنی باید بشناسد و این اصول را باید در آن منطقه پیاده و اجرا کند و آن مناطق را باید تبدیل کند بکانونهای پر خروش برنامه های عمرانی وسیع بیشتری و سرعت و تحرك انقلابی باید در چنین مناطقی واقعا دیده شود من واقعا در بغم می آید که در مجلس شورای ملی این قسمت از گزارش را قرائت کنم (فرهادپور) اقدامات ذیقیمتی شده است) اینست که من میگویم که حزب اکثریت حزبی که بهر حال مسئولیت دارد در اینگونه امور نمیتواند سبب مسئولیت کنند (صحیح است) نمیتواند بگوید بمن چه ارتباطی داشته، یا فلان کس متصدی بوده، بمن چه ارتباطی داشته این حزب باید پاسخگو باشد این حزب باید برنامه ها را اجرا بکند حزب پاسدار انقلاب و وزارت کشور این حزب باید برنامه های عمرانی آن در خلیج فارس و فیاد را این باشد که اینجا اجرا کرده؟ (دکتر صدر) بخوانید سرور یزشکیور)

بسته‌های دیگر میرسیم، سایر خدمات شماره‌ها آنچه را که اینجاست کرده‌اند بر نامه‌های وزارت کشور منظم انقلابی و دوران انقلابی باشد: انجام مقدمات امر نصب دستگاه سرعت سنج بکلیه اتوبوسها شماره ۱۳ تشکیل کلاسهای کوتاه مدت و تعلیم ۶ نفر از باغبانان شهرداری کشور، عم‌انگیز است (دکتر صدر - تنگ است) غم‌انگیز است برنامه وزارت کشور در عصر انقلاب مطرح میشود کلاسهای کوتاه مدت تشکیل شده که ۶ باغبان شهرداری تربیت بکنند، ما با این تحرک میخواهیم جلو برویم و قتیکه عرض کردم مواردی هست که من از روی این گزارش دیدم که سازمانهای اداری غالباً با تحرک انقلابی و قاطعیت انقلابی هم آهنگی ندارند علتش این بود مواردی از این قبیل، اگر قرار باشد این پیشرفت‌ها یکساله باشد این بودجه‌ها برای این برنامه‌ها باشد شماره‌ها بخواهیم بدهیم که آیا اصول انقلاب در سطح سازمانهای اداری اجرا خواهد شد؟ و ما باز باید یکسال دیگر شاهد این مسائل باشیم که وزارت کشور به نشیند کلاس تعلیمات مقدماتی تشکیل بدهد که شش نفر باغبان شهرداری تربیت کند (دکتر خزائی - چقدر بودجه صرف کرده؟) (فرهادپور - پیش بینی سال آینده بهتر از این نیست) مسائلی را من عرض کردم قسمت‌های دیگر را مطالعه فرمائید تمام این مطالب ۱۷ رقمی که ذکر شده، حقا و قلباً باور کنید از روی صداقت محض میگویم، هیچ یک از این موارد را از آن برنامه‌هایی نمیتوانم که وزارت کشور انقلابی باید انجام داده باشد آخر فرق میکند ۱۷ رقم ملاحظه کنید بهر حال این ترتیبی نیست که بتواند رفع مسئولیت بزرگی را که متوجه حزب اکثریت، مسئولیت بزرگی که متوجه گروه پارلمانی حزب ایران نوین، متوجه دبیر کل حزب ایران نوین است رفع کند باین جهات است آنوقت میرسم به یکی دیگر از مواد این لایحه و آن خرید ۴۹٪ سهام شرکت واحد اتوبوس

رانی است در واقع مسئول این نابسامانی در شرکت واحد اتوبوسرانی بطور کلی چه دستگاهی میتواند باشد جز وزارت کشور که آن وقت این لایحه را آورد، پاسخگوی این نابسامانی چه کسی میتواند باشد؟ پس نظارت‌های حزب اکثریت و حاکم کجا بود، بچه مناسبت میباشد چنین حوادثی رخ بدهد، بچه مناسبت میباشد و ضمی پیش آید که مبالغه‌های هنگفت از بودجه عمومی، از مالیاتی که مردم میدهند برای جبران این نابسامانیها مصرف شود؟ از نظر نظم حزبی، حکومت حزبی حزب اکثریت مسئولیت حزبی دارد خیر، مسئولیت حزبی در این حزب باید آنچنان بیدار باشد آنچنان دستگاه‌های خودش را تنظیم کند آنچنان نظامات خودش را در همه دستگاهها اعمال کند که چنین نازوایی‌ها نتواند بوجود بیاید و حتی اینجا مامدام سخن میگوئیم که چرا نظم مالی را از بین بردند چرا تشکیلاتی برای خودش بایک روشی کار میکند چرا اصول کلی مالی و اصول کلی استخدامی بر همه سازمانها نظارت نمیکند هر کدام از آقایان تشریف آوردند اینجا بیک کیفیت استدلال کردند، دفاع کردند نتیجه آن چی است؟ نتیجه این نظم خاص مالی و اداری است که در بسیاری از سازمانهای ارکان حکومت وجود آمده، سازمانهایی در دوران حکومت حزب ایران نوین بوجود آمد، تبدیل سازمانهای اداری بسازمانهای انتظامی تبدیل سازمانهای اداری بشر کتهای سهامی بازرگانی دولتی را عرض خواهم کرد که در همین بودجه چه نمونه‌هایی از این قبیل سازمانها هست متأسفانه این نظام را حزب اکثریت پایه گذاری کرد (مصطفوی - دولت و حزب ایران نوین دزد را گرفته و تحویل داد گاه داده است) (فرهادپور - ۷۲ میلیون تومان باج راهم میدهد) فرمودند ۷۲ میلیون تومان از بودجه عمومی داده شده برای شرکت واحد اتوبوسرانی تهران برای شهر تهران و من هیچ بادم بیشتر میشوند چون با آن استدلالی که آقای معزی کردند

نبرد موقعیکه لایحه عوارض دروازه‌ای اینجا مطرح بود عرض کردم که حساسیت این مناطق حساسیت خوزستان و خرمشهر این مهم‌ترین بندر ما با بنادر دیگر از این قبیل اینجا می‌کند که بویلیکه آنجا وصول میشود حد اقل یک مقدار بیشتری به آن بدهند لایحه همکاران گرامی یاد آن استدلالها هستند که گفته شد این عوارض که از کالاهای وارد گرفته میشود مال همه مملکت است گفتند تنها مال خرمشهر و خوزستان نیست بچه مناسبت فقط به آن شهر تخصیص داده شود پس من نمی‌فهمم بچه مناسبت ۷۲ میلیون تومان از مالیاتی که همه مردم میدهند شرکت واحد اتوبوسرانی در تهران داده شده علی‌ایحال من که نتوانستم در آنچه که بنام برنامه پیشرفت کار وزارت کشور در این مجموعه منتشر شده است نشانه‌ها از پیشرفت کار وزارت کشور نشانه‌هایی در پیشرفت اهداف انقلابی ببینیم اگر هست هر یک از همکاران عضو فراکسیون اکثریت تشریف بیاورند و آن موارد پیشرفت را از روی گزارش بیان فرمایند، نا اگر هست ببینیم، نکته‌ای را که در این بحث میخواستم مطرح کنم و جناب خسروانی هم تشریف دارند البته وارد بحث نمی‌شویم که واقعا واحدهای وزارت کشور استنداری‌ها فرمانداریها بخشدارها این در قبال فعالیت‌های احزاب باید بیک سازمان‌های بیطرف تبدیل شوند در این گزارش قسمتی هست مربوط به اداره ثبت احوال یک نکته‌ای که حائز اهمیت است و متأسفانه اداره ثبت احوال که وظیفه‌دار است قانوناً این کار را انجام دهد و توجه نکرده است این است که هنوز بسیار کسانی هستند در مناطق دور افتاده مملکت ما که اینها شناسنامه ندارند و این مسئله مهمی است که باید با نظارت خاص صورت بگیرد و باید این امر انجام شود گروهی از اینها را خود من در خرمشهر می‌بینم و با همه سعی و کوششی که شده است این کار انجام نکرده البته یک حستی هم دارد که اگر شناسنامه بگیرند اعضای حزب ایران نوین

چون عده‌ای هستند که عضو حزب ایران نوین هستند و شناسنامه ندارند (خسروی کردستانی - حزب ایران نوین بسیاهی لشکر احتیاج ندارد) بعضی مسائل را جدی میفرمائید و خودتان عقیده دارید که زیاد جدی نیست، البته این نکته را هم تذکر بدهم که با تمام این تفصیل مبلغ زیادی به بودجه وزارت کشور افزوده شده بهر حال اما گزارشی که از وزارت خارجه منعکس شده بدون هیچگونه جامله در گزارش وزارت خارجه من اصول و نشانه‌های یک گزارش کامل، گزارش هدایت کننده، گزارشی که واقعا پوششها و برنامه‌های مختلفی که انجام شده میبینیم، در این گزارش ابتدا بحثی کرده است پیرامون سیاست خارجی و روابط بین‌المللی با سازمانهای بین‌المللی که تمامی واقعا مفاد این قسمت از گزارش بخصوص دلالت بر اجرای پیروزمندانانه اصول سیاست مستقل ملی است. من احساس یک نوع بیداری احساس یک نوع تحرک شایسته را می‌کنم و قتیکه میبینم در این قسمتهای گزارش وزارت خارجه بهر حال مسئله خلیج فارس مسائل مربوط بخلیج فارس اقدامات تحقیقی و بررسیهایی درباره خلیج فارس جمع آوری اسناد و مدارک راجع بمطالعات تاریخی و حقوقی ایران در خلیج فارس تحقیق و بررسی مسائل مربوط بنفت و فلات قاره و گرد آوری نشریات مربوط یک فصول خاصی پیدا کرده (دکتر صدر - برای اینکه وزارتخانه حزبی نیست) و این نشان میدهد که بسیاری از آن مسائل که تا کنون در پرده‌های ابهام قرار داشت بسیاری از این حقوق ملی ما که تا کنون تا قبل از این انقلاب شاه و مردم توجه و عنایت لازم نمیشد اکنون بصورت مسائل مشخص و مسائل بدهی در آمده است (روستا - از برکت دولت حزبی است) (دکتر صدر - برای این است که وزارتخانه حزبی نیست) من در این مورد کوششها و پیروزیها را بیشتر مربوط و منوط بر هر انقلاب اجتماعی ایران میدانم (احسن) متأسفانه بیک نکته‌ای برخورد کردم و آن این است که بعضی از وزارتخانه‌ها تئوریکه زیاد روی برنامه حزبی بودن عمل نمیکند در این گزارش دیدم که مثل اینکه کارهایشان چشم گیرتر است این قسمت یک قسمتی است

که صرفاً همانطور که عرض کردم منوط است بر هبری انقلاب و خوشبختانه کادرهای وزارت خارجه کوشش کرده اند برای اینکه خود راهمانگ بکنند فصول مربوط بمسائل کشورهای آفریقائی - فصول مربوط بکوششهای خلیج فارس، بر نامه های خلیج فارس و توجیهی که به بسیاری از امور شده است بهر حال شایان توجه است (آفرین) (دکتر صدر - ولی نه حزب) در این جامسائلی هست که باید عرض بکنم من در فصول این گزارش جلوه و اثر و نشان از این مسائل میبینم مثلاً وقتی میبینم که موردی ذکر شده است همکاری در امور مربوط به پارسیان مقیم هند، کمک بشیعیان لبنان این نشانه این است که خوشبختانه در اثر این تحولات و بر اثر این رستاخیز دگر بار شاهنشاهی ایران چنان شرایطی بوجود آمده که بمسائل حیاتی خود بمنطقه های حیاتی ملت ایران و شاخه ها و ورشهای نژادی و فرهنگی وابسته بملت ایران توجه پیدا کردیم بدون اغراق ناقبل از اعلام آئین سیاست مستقل ملی ما در مواردی کوتاه سیاست خارجی ما و سیاست ملی ما به آن مفهوم اصیل تاریخی شناخته نمیشد ولی اکنون این تحولات بوجود آمده این نکته را باید عرض کنیم که ما وقتی صحبت از ملت ایران میکنیم وقتی صحبت از سیاست مستقل ملی ایران میکنیم بنا به وضع تاریخی نژاد ایرانی بنا به وضع تاریخی ملت ایران بنا به موقعیتهای جغرافیائی و سیاسی و تاریخی ملت ایران ما هرگز نمیتوانیم از متعلقات فرهنگی و اقتصادی و نژادی که با ملت ایران پیوند دارند غافل بمانیم موجودیت ملت ایران دارای یک کلیتی است که این کلیت تنها در این شهرها و استانهای کنونی ما نیست ملت ایران نمیتواند فقط از زندگی خود سخن بگوید در حالیکه به مسئله خلیج فارس و به لزوم اعمال حاکمیت شاهنشاهی ایران بر خلیج فارس آن اعتقاد لازم را نداشته باشد (صحیح است) ملت ایران نمیتواند درباره کلیت و تمامیت خودش سخن بگوید در حالیکه به زندگی و سر نوشت میلیونها شیعه جهان توجه نداشته باشد اینها وابستگان بموجودیت ملی ما هستند

اینها شاخه های فرهنگی وابسته به ملت ما هستند ما نمیتوانیم نسبت آن ایرانی نژادانی که برون از مرزها هستند بی تفاوت باشیم اینها از اصول قطعی سیاست ملی ماست امروز در سرزمینهایی مثل سوریه نسبت به ایرانی نژادها نسبت به کردها نسبت به شیعیان ستمها و ظلمهای جانگدازی روا میدارند ما نسبت به این مسائل بی تفاوت نمی توانیم باشیم حداقل بآن کیفیت که بنا به اصول و میثاقهای بین المللی از حقوق انسانها دفاع میکنیم حداقل بآن کیفیت که ما در برخی سرزمینهای آفریقا که زیر بار تعصبات نژادی هستند از مردم آن نقاط دفاع می کنیم بعنوان اینکه انسان هستند حقوق انسانی دارند و نباید حقوق انسانی آنها لنگد مال بشود ما در منطقه آسیای میانه باید از این انسانهایی که از جهات فرهنگی و نژادی پیوندهائی با ما دارند دفاع کنیم (صحیح است) بی گمان نزدیک ۸۰ میلیون شیعه در جهان زندگی می کنند همه اینها ایران زمین را قبله آمال خود میدانند همه اینها شاهنشاهی ایران را و شاهنشاه ایران را مدافع دیرین خود و بحق خود میدانند ما نمیتوانیم نسبت به این مسائل و نسبت به این موارد دیگر بی تفاوت باشیم زندگی ملت ایران و نژاد ایرانی بخصوص در دهه های آینده مبتنی بر این اصول است که مانا چه میزان میتوانیم این پیوندها را نگه داریم. ما وقتی صحبت از نژاد ایرانی و ملت ایران میکنیم چطور میتوانیم از موجودیت ملت ایران جهان فرهنگ فارسی را جدا بمانیم و چطور میتوانیم جهان فرهنگ فارسی را فقط مرتبط با این ۲۷ میلیون جمعیتی بدانیم که در اینجا زندگی میکنند میلیونها ایرانی نژاد و غیر ایرانی نژاد هستند که اینها در جهان فرهنگ فارسی قرار دارند بطور قطع یکی از اصول سیاست مستقل ملی ما، یکی از اصول حفظ موجودیت مادر آن کلیتی که عرض کردم این است که ما به جهان فرهنگ فارسی، مصالح جهان فرهنگ فارسی توجه کنیم و من یک چنین بارقه هایی را در این گزارش میبینم و این اصولی را که عرض کردم تنها یک اصولی نیست که مطلقاً یا بطور محض از نظر ارگانهای وظیفه دار اجرای سیاست خارجی مؤثر باشد اینها اصولی است که بطور کلی سمت زندگی ملت ما را

مختص میکنند اینها اصولی است که بطور کلی راه هم دستگاهها را روشن میکند ما وقتی این اصول را دانستیم میدانیم که در این جهان تبلیغات ما باید چگونه باشد وقتی این اصول را دانستیم میدانیم که صدای ایران باید چه جور این منطقه را در زیر گرفتار راستین و مؤثر خودش بیوشاند ما وقتی این مطالب را دانستیم میدانیم تبلیغات مادر خارج باید به چه سمت معطوف شود و باید شدیدتر به يك تبلیغات متحرک يك تبلیغاتی که نتواند پیوند خودش را با همه این شاخه ها بیکه عرض کردم حفظ کند، تبدیل بشود وقتی این اصول را دانستیم میتوانیم نمای آینده را از خیال به بینیم من این نکته را باز عرض میکنم که ما برای آینده در این منطقه از جهان و برای حفظ همه میراثهای فرهنگی و سیاسی و اجتماعی خود مخاطراتی خواهیم داشت یعنی در دهه های آینده هر ملتی که بخواهد زنده باشد و بخصوص در این مناطق بخواهد زنده باشد با مخاطراتی روبرو و مواجه خواهد بود امروز راجع به تقویت نیروی دفاعی صحبت شده ما باید کردیم و همه خواستار آن بودند که باید این تقویت بیشتر باشد برای چه ؟ برای اینکه این آگاهی هست یعنی باید باشد که ما برای حفظ خود با چه مخاطراتی ممکن است روبرو باشیم و باید برای چنین آینده ای آماده بود وقتی عرض میکنم بودجه باید سمت هدفهای معینی داشته باشد برنامه های حزبی که حکومت میکند باید سمت و هدفهای مشخصی داشته باشد آن سمت و هدفهای مشخص که از يك نوع آینده نگری برخوردار باشد آن سمت و هدف معینی که بتواند ده سال بیست سال سی سال بعد را مورد بررسی قرار بدهد. یکی از نکاتی که من ضمن بررسی این منضمات بآن برخورد کردم و خوشحال شدم این بود که مثل اینکه پیش بینی شده بود که يك برنامه عمرانی ۲۰ ساله تنظیم بشود و من مثل اینکه به کلمه ۲۰ ساله برخورد کردم این يك قدم است در این راه یعنی برای ۲۰ سال مسائل بررسی میشود (نخست وزیر - حداقل) بسیار خوب حداقل بهر حال اگر در آن حد باشد که برای ۲۰ سال برنامه تنظیم بشود يك قدمی برداشته شده است و ما آن برنامه را بررسی خواهیم کرد ولی واقعاً باید این احساس وجود داشته باشد که ما مسائل ملتمان را مسائلی را که ملت ما

برای نیم قرن آینده دارد پیش بینی بکنیم و من این طرز فکر را ستایش میکنم و اسی عرض میکنم که آنوقت دستگاههای اجرایی ما با این طرز فکر تطبیق نمیکند آنوقت دستگاههای اجرایی جزئی ترین مسائل روزمره را واقعاً نتوانسته اند حل بکنند و آنوقت ما با وضع نابسامان و غم انگیز اسفالت تهران متوجه میشویم به طرز کارسازمانهای دیگر. نکته ای را که در اینجا در این گزارش وزارت امور خارجه مورد اشاره قیبرار گرفته است و من توضیحی را در این زمینه لازم میدانم مسائل مربوط به خلیج فارس است و بعد نکته ای را که عرض میکنم و باز نمودار دیگری از پیروزیهای سیاست مستقل ملی ایران است ادعای صریح و قاطع ملت ایران، ادعا که جز حق طلبی ملت ایران نسبت به مالکیت بی چون چرای ملت ایران در مورد جزائر بحرین است (صحیح است) در این مورد در مورد مسائل مربوط به خلیج فارس و مسائل مربوط به بحرین و مسائل مربوط به مناطق دیگر ملت ایران مسائلی که ما در مناطق دور از مرزها داریم سازمانهای مسئول میسبایت کوشش مجدانه ای معمول بکنند مسلماً حاکمیت و مالکیت ملت ایران در بحرین نه چیزی است که ملت ایران از آن خواهد گذشت و نه چیزی است که مردم بحرین از آن انصراف پیدا خواهند کرد همانگونه که شاهنشاه اعلام فرمودند در این نزدیکی نیست که در يك انتخابات آزاد مردم بحرین آن آرمان دیرین قلبی خودشان را اعلام خواهند کرد که الحاق به مادر وطن و زندگی کردن در زیر درفش آسمانی رنگ شاهنشاهی ایران است اما ما باید آماده باشیم بدیهی است کوششهایی که در زمینه های صورت میگیرد برای این آمانگی است ولی مسئولیت احزاب و سازمانهای کشوری و دیگر سازمانها در این مورد يك مسئولیت قطعی و مشخص است فرزندان ما باید بر این حقوق آگاهی کامل پیدا کنند سرودهای حق طلبی باید در مدارس و دانشگاهها طنین افکن بشود این آرمانهای مشترك بیش از پیش باید ملت ایران را بهم فشرده کند و در يك مبارزه و جهاد بزرگ و کوشش وسیع قرار بدهد دستگاههای تبلیغاتی بطور کلی اعم از دستگاههای تبلیغاتی

مربوط بدولت و روزنامه‌ها و وظائف مهم و خطیری را در این مورد بعهده دارند خوشبختانه در این گزارش که بهر حال يك گزارش راهنمائی کننده است نشانه‌هایی از يك چنین آینده نگری مشاهده میشود روابط ایران با افریقا از مهم‌ترین مسائلی است که میبایست بآن توجه شود و در این گزارش دیده میشود که گام‌هایی برداشته شده است که گذشته از روابط دیرین گذشته در سده‌های بسیار روابطی که با قاره سیاه داریم امروز در يك رزم مشترک ضد استعماری ماهم گام‌ها و اشتراك مساعی بسیاری میتوانیم داشته باشیم انقلاب شاه و مردم و رستاخیز ملت ایران همانطور که عرض کردم واقعاً يك رستاخیز آزادگی بخش برای منطقه آسیا است در عمق و معنا يك رستاخیز تاریخی ضد استعماری است که تنها يك رسالت‌هایی را در محدود ایران ندارد يك رسالت‌هایی را در پهنه زندگی بشری با خود دارد و اگر در این گسترده‌گی ما مفاهیم انقلاب را نشناسیم اصول انقلاب را نشناسیم مجریان و کوشندگان آگاهی برای اجرای این انقلاب نخواهیم بود بهمین دلیل است که از همان هنگام که انقلاب آغاز شد، اصول انقلاب گسترده تر شد و رهبری انقلاب اصول انقلاب را به پهنه مسائل جهانی هدایت کرد این خصوصیتی است که این انقلاب دارد چرا انقلاب اجتماعی ایران تنها انقلابی بود که درفش پیکار جهانی با بیسوادی را به اهتزاز درآورد و چرا رهبر انقلاب اجتماعی ایران طی آن فقط تاریخی دانشگاه ها را وارد که بکبار عرض کردم برآستی مثل اینکه در آن نطق همه میراث‌های فرهنگی و اصول آئین انسانی ایرانی جلوه کرد تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر را پیشنهاد کردند (صحیح است) این از خصوصیات این انقلاب است چنین خصوصیتی است که پیوند میان ملت ایران و رستاخیز شاهنشاهی ایران و افریقای استعمارزده را بيك پیوند نزدیک تبدیل میکند ما میتوانیم یار و یاور آنها باشیم آنها میتوانند دوستان خوبی برای ما باشند آنها میتوانند اطمینان داشته باشند که شاهنشاهی ایران، ملت ایران در روابط اقتصادی در روابط فرهنگی در روابط سیاسی هرگز هیچگونه نظر استعماری نمیتواند داشته باشد و ندارد و بدیهی است این همکاریها برای آینده

برای اقتصاد رشد کرده صنایع گسترده و توسعه یافته ، بالاخره فرهنگ غنی و پرورش ملت ایران يك زمینه‌های بسیار مناسب و مساعد خواهد بود بدیهی است توجهی که در همین گزارش شده است بخاور دور توجهی است توأم با آگاهی ، آینده‌نگری و واقع بینی ، بسیاری از مسائل اقتصادی ما بسیاری از بازارهای کانون‌های تولید کننده ما میتواند در خاور دور این مرکز تراکم جمعیت باشد کما اینکه يك چنین روابطی در سده‌های گذشته بوده است و باید پایه‌های هر چه مستحکم‌تری برای روابط دهدهای آینده فراهم کرد پس در این قسمت توجه به نکاتی که عرض کردم که برخی از آن نکات در گزارش انعکاس‌هایی دارد همانطور که مورد انتظار است سیاست ملت ایران را بيك سیاست متحرک و قاطع تر که دقیقاً معطوف به اصول انقلاب و رسالت‌های انقلاب خواهد بود معطوف میدارد ملاحظه فرمودید اینجا که گزارش گزارشی است که در آن نشانه‌هایی از کوشش است نشانه‌هایی از توفیق است نشانه‌هایی از توجه به اصول است چنین گزارشی را ستایش میکنیم و روش دولت و سازمان‌های مسئول را در این مورد میستائیم قسمت دیگر گزارش که من به آن اشاره میکنم مربوط است به وزارت اطلاعات اگر به این نکاتی که عرض کردم عنایت فرموده باشید به آن اصول که عرض کردم توجه شده باشد اهمیت و وظیفه بسیار حساس و خطیری که وزارت اطلاعات در مورد اجرا و گسترش و شناساندن اصول سیاست ملی ایران دارد مشخص میشود در باره کار وزارت اطلاعات و دستگاه‌های تبلیغاتی وزارت اطلاعات بکرات در اینجا صحبت شده مطالبی هم گفته شده پاسخ‌هایی هم داده شده در همین گزارش و هم در بودجه در فصل مربوط به وزارت اطلاعات نوبدهایی هم داده شده ولی بهر حال آنچه که فعلاً هست دستگاه‌های وزارت اطلاعات ، بخصوص دستگاه‌های مربوط به بخش صدا دستگاه‌های مربوط به بخش برنامه‌های تبلیغاتی ما نمیتواند نمیتواند یعنی از نظر وسایل مجهز نیستند برای اینکه در این مرحله حساس آن وظایفی را که دارند انجام بدهند (مصطفوی نائینی - خیلی بهتر شده - خیلی تفاوت کرده

توانسته‌ایم بدفاع از حقوق ملی بدفاع از اصول انقلاب بدفاع از نقش ملت ایران در پهنه‌جهانی بر خیزیم آقایان ما يك حقیقت را فراموش نکنیم و آن این است که اصطلاحی هست در این روزگار و آن اصطلاح جنگ گرم و سرد است من عرض میکنم که ما در يك شرایط خاص تاریخی قرار داریم که در يك جنگ شدید سرد هستیم و باید در این جنگ سرد با قدرت گام برداریم این جنگ سرد تراکی اداره خواهد کرد ؟ کدام دستگاهی است که وظیفه فرماندهی اداره جنگ سرد را بعهده دارد ؟ دستگاه تبلیغات ما است ؟ پس ما همان کیفیتی که اگر يك کشورهای دیگر و روهایی مجهزی نداشته باشد مناسب با مرزهای ما متناسب با مسائلی که دارد متناسب با حوادثی که احياناً برای او پیش خواهد آمد نمیتواند با همه اعتقاد و ایمانی هم که دارد در يك جنگ گرم برنده شود همان ترتیب هم اگر وسایل لازم و تجهیزات لازم را نداشته باشد نخواهد توانست يك جنگ سرد را با موفقیت اداره کند حال بینیم این دستگاه در چه سطوحی باید عمل کند یعنی این وظیفه ارشاد و حمایت تبلیغاتی در چه سطوحی میبایست باشد ابتدا ایرانیان، یعنی همه آن کسانی را که درون مرزها هستند این دستگاه باید به کیفیتی مجهز شود که تمام کسانی را که درون مرزهای کشور ما هستند از نظر تبلیغاتی ارشاد کند و وظیفه دارد صدای ایران را صدای خواست‌های ما را صدای تبلیغات ما صدای تعلیمات ما صدای فرهنگ فارسی را صدای موسیقی ایران را صدای سنت‌های ایرانی را بگوش تمام این کسان برساند در این هیچ تردیدی نیست که اینکار به این کیفیت اگر انجام نشود يك منقعت بزرگی است (صحیح است) آن هم در چه شرایطی ؟ فرق میکند يك وقت يك کشوری هست که در وضع خاص ما نیست يك کشوری است که این موقعیت خاص را ندارد در حالیکه شما با اتومبیل‌تان از هر جاده‌ای که عبور میکنید وقتی که بیچ رادیو‌تان را باز میکنید دهها فرستنده بیگانه بگوش شما می‌رسد این صدا فقط بگوش شما می‌رسد که در دور افتاده‌ترین نقاط مملکت روستائی هم می‌رسد که در دور افتاده‌ترین نقاط مملکت نشسته و بیچ رادیو‌تان از دستوریش را باز میکند این صدا

بگوش آن کارگزاران هم میرسد که در دورترین مناطق مملکت هستند این صداها برای آنها چه میفرستند این صداها برای آنها چه تبلیغاتی را میفرستند این صدا برای آنها چه مسائلی را توضیح میدهد شما میدانید پس نمیشود آنها را تنها گذاشت ما نباید بدلائل و جهات و هر کیفیت که باشد بگوئیم که اینها را میسپاریم بدست آن تبلیغات پس باید به کیفیتی مجهز شویم که واقعاً تمام منطقه درون مرزها پوشیده از صدای ایران باشد پوشیده از صدای مربوط به دستگاههای تبلیغاتی وطن خود ما باشد (صحیح است) منطقه دوم هزارها ایرانی نژادان سا ایرانیان هستند که برون از مرزها زندگی میکنند در واحدهای سیاسی دیگر هستند بدیهی است ما موجودیت آن واحدهای سیاسی احترام میگذاریم تردید نیست ولی حق طبیعی آن ایرانی نژادان است که از این دستگاه از این قلب این صدائی را که میخواهند بشنوند این حق تمام مردم ساکن خلیج فارس است که صدای مردم ایران را بشنوند این حق تمام مردمی است که با ما پیوندهای نژادی دارند و در تمام آسیای سرتاسری هستند آنها باید صدای ما را بشنوند ملت‌های دیگر این منطقه باید صدای ما را بشنوند تا بدانند ملت ایران شاهنشاهی ایران مثل سده‌های دیگر و هزاره‌های دیگر برای ایفای مسئولیت خودش در این منطقه مبارزه و کوشش را ادامه میدهد شمایی شک صورتهای گوناگون به تبلیغات وسیع و متضاد و مخربی که در این منطقه‌ای که ما در آن زندگی میکنیم برخورد کرد باید صدای ما تبلیغات درست و انسانی ما باید این منطقه را پوشانند اقداماتی در این جا دیده شده است در بررسی‌ها و مذاکراتی که در دستگاههای مربوطه شد بنا به توجه و وظیفه اینکه در این مورد خاص ما احساس میکنیم عنوان شد پاسخ داده شد که بودجه بعد کافی نیست ولی من ضمن همین بررسی‌هایی که کردم سازمانهایی را دیدم که اغلب با چنان سازمانهایی مشابه هستند وظایف یکسانی را انجام میدهند ولی در عمل چند سازمان هستند و با چنان وظیفه چشم‌گیری را انجام نمیدهند و اگر چنین سازمانهایی حذف شود بهیچ کجای کار مملکت بر نمیخورد مواردش را هم بعد عرض میکنم

بین خودشان و ملت ایران و نژاد ایرانی احساس میکنند این پیوند يك پیوند گرانقدری است برای ما پیوند های پرارجمی است و با بدین پیوند ها را مجدداً مستحکم تر کنیم بیشتر حفظ کنیم و بتوانیم برای آن آینده‌ای که عرض کردم پایگاهها و سنگرهای مستحکم تری بنا کنیم بهمین کیفیت محوطه دیگری که باید تبلیغات ما نقش ارشاد کننده آن محوطه را پیوشانند آن محوطه همانطور که عرض کردم جهان فرهنگ فارسی است من باز بخوبی میدانم که برخی بانی تفاوتی باین مسائل فکر میکنند و برخی دیگر خیلی بی تفاوت تر فکر میکنند و با فکر میکردند و نتیجه آن بی تفاوتی چندین نسل گذشته این شده که فرهنگ فارسی که چیزی جز پوشش از برای سنگر از برای فکر و اندیشه نژاد ایرانی نیست بسیاری از سنگرهای خودش را در این منطقه از جهان و مناطق دیگر از دست داد چه بود؟ جز بی توجهی و بی تفاوتی کسانی که در آن روزگاران مسئولیت هائی داشتند نسبت باین مسائل اساسی ما تبلیغاتی این چنین میخواهیم دستگاه تبلیغاتی ما باید مجهز باین خصوصیات باشد تا بتواند برنامه های ایران حقوق ملی ایران رستاخیز ملی ایران را در چنین سطحی وسیع توجه کند در منطقه اروپا هزاران ایرانی و بخصوص گروههای زیادی دانشجویان میهن ما زندگی میکنند لابد اطلاع دارید که آن منطقه را چند دستگاه فرستنده تبلیغات مخرب در زیر برنامه های خودش پوشانده تبلیغاتیکه شب و روز مستقیماً متوجه فرزندان میهن ماست صدای تبلیغات ما باید آن منطقه را در بر بگیرد صدای تبلیغات مادر برابر دسیسه های تبلیغات دشمنان ما در برابر توطئه های تبلیغاتی دشمنان ما باشد در آن منطقه رسا و قوی باشد، شککننده باشد (صحیح است) به این کیفیت اگر ما نکوشیم که بهر حال دستگاه اداره کننده جنگ سرد را بوسائل لازم مجهز کنیم بسیاری از این قشرها را و گروهها را که عرض کردم در زیر تبلیغات و زیر تازیانه های تبلیغاتی بیابنی سایرین قرار میدهم در گزارش وزارت اطلاعات آنجا که مربوط میشود برادربو های شهرستانها ذکر میشود که بعلم نداشتن کادر مجهز در محل ناچار برنامه ها را از تهران میفرستند این يك نقیصه

بسیار بزرگی است یکی از خصوصیات تبلیغات، یکی از خصوصیات نقش ارشادی تبلیغات، باید سرعت و تحرک باشد تا تبلیغات برای آن مورد خاص تبلیغات زنده و مؤثری باشد و بطور قطع باید کوشش بشود که موقتی دستگاههای فرستنده در شهرستانها میگذاردیم این دستگاههای فرستنده از همکاری کادرهای مجهزی برخوردار باشند تا در محل و با توجه بشرايط محل برنامه های تبلیغاتی را اداره کنند مسئله بسیار اساسی دیگر که جان و محتوی تبلیغات است قسمت و اصول و هدفهایی است که باید تبلیغات در پیش بگیرد تبلیغات باید بیشتر جاندار بشود من عقیده دارم از نظر تبلیغاتی میبایست موجباتی را فراهم کرد که مردم، قشرهای گوناگون مردم خود بکارهای درخشانی که انجام میشود پی ببرند و در واقع نقش ارشاد کننده تبلیغات این است که آن اندیشه و طرز فکر و آن آرمانخواهی آن اصول و معتقدات را بمردم بدهیم تا بتوانند خود کارهای خوب برنامه هائی را که توأم با پیشرفت بوده است ببینند و بپذیرند و ستایش کنند خیلی سپاسگزار هستم از سه نفر از آقایان وزراء که در موقع بحث در باره بودجه اینجا تشریف دارند و خیلی متأسف هستم که میبینم بهر حال از هیئت دولت و هیئت وزراء سوای سه نفر آقایان وزراء کسی دیگر اینجا نیست (مهندس ارفع - معاونین وزارتخانه‌ها هستند) آقای مهندس ارفع جناب عالی اطمینان داشته باشید که شعر نمیخوانیم این يك بررسی است دقیق اصول و افکار و مبادی است که بیان میشود بررسی است که نسبت ببودجه سال ۴۸ صورت میگردد آقای دبیر کل حزب ایران نوین که تشریف بردند جناب عالی که لیدر فراکسیون حزب اکثریت هستید نگاه کنید که اینجا از اکثریت چند نفر تشریف دارند (ماهیار - چون مطالب شما تکرار مکررات است خسته شدند و رفتند) (دکتر صدر - مسائل خیلی سطحش بالاست شما درک نمیکنید) قدمت ششم گزارش مربوط است بوزارت دادگستری من میخواهم بحث در مورد وزارت دادگستری را بعنوان بحث درباره قوه قضائیه تبدیل کنم یعنی در حقیقت این عنوان است که در واقع میبایست باشد یکی از نکاتی که میخواهم بگویم این است که حزب اکثریت

از نظر کار قوه قضائیه متناسب با عصر انقلاب هرگز نه تنها اقدامات لازم را انجام نداده بلکه غالباً اقداماتی که صورت گرفته است معارض بوده است (خند روی- صحیح نیست) قوه قضائیه نقش و وظیفه مهمی که بعد از انقلاب در این مورد از نظر اصول انقلاب میبایست مورد توجه قرار بگیرد استقرار عدالت اجتماعی است (صحیح است) اصول انقلاب شاه و مردم هیچ انگیزه دیگری نداشت مگر استقرار عدالت اجتماعی (صحیح است) انقلابی بود که با استثمار گروهی معدود از اکثریتی بسیار پامان داد انقلابی بود که این اصل در بین سازمانهای حاکمه را درهم شکست که کسی حق دارد بیش از آنچه که حق دارد از نعمات ملی بهره بگیرد بهمین مناسبت رهبر انقلاب اجتماعی ایران بکرات در هنگامهای مختلف و بخصوص در آن هنگام که از امور مربوط به دادگستری و قوه قضائیه سخن گفته اند بلزوم اجرای اصل عدالت اجتماعی تأکید کرده اند و بر این اساس بود که تشکیل خانه های انصاف یکی از اصول انقلاب شاه و مردم اعلام شد که من فکر میکنم در این مورد هیچیک از تعداد معدود نمایندگان محترم اکثریت که اینجا تشریف دارند مدعی نیستند که دیگر این اصل تشکیل خانه های انصاف از ابتکارات حزب اکثریت است خوب اجرای عدالت اجتماعی بطور امکان پیدا میکند؟ هنگامی که دستگاهی که وظیفه دار این کار است مجهز بوسائلی باشد مجهز با امکاناتی باشد که بتواند این وظیفه را اجرا کند متأسفانه هر زمان میبینیم لایحه های میآید که برخی از صلاحیتهای این دستگاه را حذف میکنند، هر زمان لایحه های میآید که از یک سنگر اجتماعی، دستگاهی را که وظیفه دار این عدالت اجتماعی است عقب میفرستند هر زمان لایحه های میآید که یکی از اختیارات دستگاهی را که وظیفه دار اجرای عدالت اجتماعی است از او میگیرند بدیهی است که یک چنین دستگاهی قادر نخواهد بود و نخواهد توانست نقش حساس خودش را برای اجرای عدالت اجتماعی که یکی از اصول اصلی انقلاب شاه و مردم است اجرا کنند (صحیح است) موارد آنرا هم بسیار بخاطر دارم. همین اینجا وقتی گزارش وزارت دادگستری را میخوانم گزارش دستگاهی که باید

عدالت اجتماعی را در همه سطوح و همه محیطها پیاده و اجرا بکند می بینم گزارشی است اندک و خلاصه ناره نشان میدهد که از تعداد زیادی پرونده که بدادسراها باداد گاهها رفته است تعداد زیادی از آنها را نتوانسته است رسیدگی بکند آنچه که مسلم است دادگستری باین حجم کار و باین وضع نمیتواند دادگستری باشد که متناسب انقلاب باشد (صحیح است) من این را از نظر وظایف دادگستری نحوه قضاوت قضات عرض نمیکنم در میان اینها بدون تردید بدون مجامله و تعارف، من باب راستگی عرض نمیکنم، شرافتمندترین انسانها هستند (صحیح است) ولی باید این سطح را برای اجرای این قسمت از عدالت آنطور که لازم است تقویت کرد قدرت باور داد وسیله داد، امکانات داد مدام در بحث های مختلف، در کمیسیونهای مختلف که این لوازم را میآورند میگویند چرا سلب صلاحیت میشود، میگویند چون نمیرسند خوب کادر بدهید کادر را توسعه بدهید امکانات را بدهید در نتیجه من که در حدود ۱۳ سال است نسبت آنکه وکیل دادگستری هستم تماس نزدیک با وزارت دادگستری دارم متأسفانه می بینم که آن تحول لازم را در وضع دادگستری بوجود نیاوردند که دادگستری زمان انقلاب باشد و این یکی از مسائل و مشکلات مهم است این کار را چه دستگاهی میبایستی میکرد در دولت حزبی حزب اکثریت، چه بر نامه هائی برای گسترش کار دادگستری و تجهیز کار دادگستری و در قسمتهای دیگر میبینم باز حداقل در چهار چوب همین برنامه و همین گزارش اقداماتی را انجام داده اند ولی واقعاً در مورد دادگستری یعنی در مورد قوه قضائیه عرض میکنم، همان مفهوم عرض می کنم در مورد قوه قضائیه چه اقداماتی شده است؟ (دکتر طالع- چون قضات نمیتوانند عضو حزب باشند!) بنابراین این این یک مسئله اساسی است حزبی که مسئولیت را بعهده دارد حزبی که باید انقلاب را بمعنای واقعی پیاده کند از اصل اجرای استقرار عدالت اجتماعی نباید غافل باشد در اینجا یک نکته را عرض کنم آن این است که یک انقلاب و تحول اساسی باید صورت بگیرد در کار قوه قضائیه، این انقلاب و

تحول اساسی این است که به همان ترتیب که مفهوم قانون اساسی است همان ترتیب که محتوی مقررات قانون اساسی است قوه قضائیه که یک قوه مستقلی است از نظر مالی هم باید استقلال پیدا بکند (صحیح است) این است آن تحول و انقلاب بزرگی که میتواند انجام بشود و واقعاً قوه قضائیه ما را در عصر انقلاب متناسب با آرمان عدالت انقلاب بنماید وقتی که بخصوص می بینم برای هنر سرا یعنی لایحه استقلال مالی میآورید، برای هنر سرای صنعتی لایحه استقلال مالی می آورید، هیئت امنا در دست می کنید اما قوه قضائیه که یک قوه مستقلی است شما این قوه مستقل را چگونه در چهار چوب بودجه قوه مجریه قرار میدهند این نمی بایست اینطور باشد. قوه هست قوه مقننه، قوه قضائیه، قوه مجریه شما تصور بفرمائید بودجه قوه مقننه یعنی بودجه مجلس شورای ملی در چهار چوب بودجه قوه مجریه بود این درست بود؟ قوه قضائیه قوه مستقلی است قوه ایست که نقش نظارت بر اجرای قانون را بعهده دارد این درست نیست که بودجه این قوه قضائیه مستقل در چهار چوب و لایحه بودجه قوه مجریه گذاشته بشود بنابراین آن تحول و آن انقلاب اساسی که میبایست در قوه قضائیه بوجود بیاید این است که میباید استقلال مالی پیدا بکند و واقعاً بر اساس وظایف که بعهده دارد آن موقعیت لازم خودش را در جامعه پیدا بکند آنچه که عرض می کنم مسأله بسیار روشنی است عرض کردم این احکام و مقررات قانون اساسی هست منطق هم اینطور ایجاب می کند من امیدوارم حزب اکثریت باین نکته اساسی عنایت بکند امیدوارم این انقلاب واقعی یعنی انقلاب اداری، انقلاب اجتماعی، انقلاب برای آماده شدن امر عدالت اجتماعی به نحو دقیق از این سنگر و از این مرز شروع بشود این بدیهی است آنوقت می شود یک قوه قضائیه ای که دقیقاً آنطور که بایسته است بتواند برنامه ها و وظایفی را که در پیشگاه ملت و انقلاب دارد اجرا کند یعنی مجهز شود به آن امکانات که بتواند وظایفش را اجرا بکند (صحیح است) البته این یکی از نظر یاتی است که حزب پان ایرانیست به شدت بآن معتقد است و گروه پارلمانی پان ایرانیست

چنین پیشنهادی را به مجلس شورای ملی خواهد کرد که دولت مکلف باشد ظرف مدت معین لایحه استقلال مالی قوه قضائیه را بمجلس شورای ملی تقدیم بکند و من حدس میزنم که همه نمایندگان محترم که به این اصول عنایت دارند با این پیشنهاد که انجام انقلاب و تحول لازم در قوه قضائیه خواهد بود هماهنگی خواهند داشت (صحیح است) در این گزارش ها همانطور که عنایت میفرمائید نحوه بررسیها و توضیحاتی که خدمتتان عرض میکنم در واقع به کیفیت است که پایبندی بودجه پیش میرود البته از گزارش یکساله ای که دولت داده است برای بحث و بررسی پیرامون قلم های کوچک پیرامون روش بودجه و پیرامون اینکه با چه قسمتهای هم آهنگی داریم و با چه قسمتهایش احیاناً هم آهنگی نداریم که توضیح میدهم. قسمت هفتم مربوط است به گزارشی که منعکس است از کار وزارت دارائی و بهر حال فصل مربوط به وزارت دارائی و ارتباطی که فصول مختلف بودجه وزارت دارائی پیدا میکنند البته این گزارش دلالت دارد که کوششهای بالنسبه پیروزمندانهای در وزارت دارائی، در این دستگاه اجرای وصول مالیات و بخصوص افزایش بالنسبه مالیات مستقیم صورت گرفته است که بهر حال این کوشش و موقعیت در این حد در خور ستایش است و بدیهی است تذکر این نکته را ضروری میدانم که بی شک وزارت دارائی خود به این نکات متوجه شده است چه خوب شد آقای قوام صدیقی تشریف آوردند شما (خطاب به آقای معاون وزارت دارائی) بقسمت تعریف نرسیدید فقط بقسمت انتقاد رسیدید، يك مشکلات و مواردی هست در قانون مالیات بر درآمد که لایحه خود وزارت دارائی به این موارد برخورد کرده است که بایک لایحه اصلاحی این مشکلات و موانع برطرف بشود یعنی تجار بی که بدست آمده است بصورت تغییر در دایره ای از آن مشکلات قانونی بتحقیق انجام بگیرد و بطور قطع به نتایج بهتر و درخشندتری خواهد رسید ولی در هر حال نکته ای را که عرض میکنم به دلالت ارقام و اقلام بودجه باز رقم مالیات غیر مستقیم دو برابر نیم رقم مالیات مستقیم است رقم مالیات مستقیم هفده میلیارد و یکصد و نود و شش

میلیون تومان هست و رقم و مالیات غیر مستقیم چهارده و سه میلیارد و نود و هفتاد و هشت میلیون تومان و این نشان میدهد تا حد زیادی سیاست اخذ درآمد بهر کیفیت بر اساس وصول مالیات غیر مستقیم قرار دارد (مصطفوی - ۴). تعدیل شده) من تعدیل و افزایش درآمد مستقیم را هم قبلاً عرض کردم ولی فعلاً این دورقم یعنی رقم مالیات مستقیم و مالیات غیر مستقیم بهر حال نشان میدهد سیاست اخذ درآمد هنوز مبتنی است بر افزونی بیشتر مالیات های غیر مستقیم که بدیهی است این سیاست بخصوص با توجه باصل عدالت اجتماعی جای خودش را بسپرد بهر کیفیتی، به سیاستی که درآمد را هر قدر بیشتر از مالیات های مستقیم اخذ کنند، من اطمینان دارم همکاران گرامی در این قسمت هماهنگی دارند که تا حد زیادی - اگر نگوئیم صد درصد - باید بگوئیم تا حد زیادی نحوه وصول مالیات ها که کیفیت اجزای عدالت اجتماعی را یا بر خورداری گروه های مختلف را از عدالت اجتماعی مشخص بکنیم، وصول و اخذ درآمد از طریق مالیات های غیر مستقیم وصول سیاست اخذ درآمد با افزونی بیش از حد مالیات های غیر مستقیم این یک روشی است که بطور کامل نمیگذارد که گروه های گوناگون اجتماع از اصل عدالت اجتماعی برخوردار باشند (رضوی - در ظرف دو سال سه برابر بالا رفته) آنرا که عرض کردم منظور من این است که امیدوارم روش های دنبال شود، سیاست هایی اتخاذ شود که در بودجه های آینده که ما اینجا صحبت میکنیم این افزونی مالیات های مستقیم خیلی بیشتر باشد حداقل با یک رقم متعادل برخورد کنیم، آیا حال به این کیفیت است؟ بنا بر این از نظر سیاستی که در اخذ درآمد هست بدیهی است تذکر این نکته ضرورت دارد که باید کوششی صورت بگیرد و مجاهدت وسیع صورت بگیرد که این دو طرف معادله تغییر کند، و مالیات های غیر مستقیم هر چه کمتر شود مالیات های مستقیم بیشتر (دکتر بهبهانی - در گزارش کمیسیون باین موضوع توجه شده و توضیح داده شده است) چه ایراد دارد که ما بکار هم حرف کمیسیون را تأیید کنیم (دکتر بهبهانی - همیشه تأیید بفرمائید موجب تشکر است) نکته ای را که اینجا مبرا تذکر

میدهم و تا میزان زیادی با وزارت آب و برق و آقای روحانی ارتباط پیدا میکند و دفعه قبل عرض کردم بخصوص مسئله وصول مالیات های غیر مستقیم است از سوخت، من وصول مالیات های غیر مستقیم از سوخت را اصول یک سیاست درستی نمیدانم، یک وقت هست شما مالیات غیر مستقیم وصول میکنید از دخانیات مالیات غیر مستقیم وصول میکنید از مشروبات غیر الکلی مالیات غیر مستقیم وصول میکنید حتی از قند و شکر، ولی وصول مالیات غیر مستقیم از سوخت یعنی یک میزان زیاد محدود کردن امکانات توسعه صنعتی بخصوص در سطح های محدود (صحیح است) برای اینکه هر چرخ کارخانه ای بگردد، برای اینکه چرخ تراکتوری در هر مزرعه ای بگردد، برای اینکه برنامه های نوسازی چه از نظر فرهنگی و چه از نظر دیگر بگوشه روستاها برود برای اینکه هر چراغ برقی در گوشه یک روستا روشن باشد، برای اینکه پنج هر راد بونی روشن باشد، برای اینکه هر چاه آبی که بکار بیفتد، برای اینکه هر دستگاه کوچک صنعتی در هر گوشه ای از مملکت بکار بیفتد احتیاج به چه دارد؟ احتیاج به نیرو دارد (دکتر بهبهانی - دولت برای سوخت صنعتی مالیات نمیگیرد) بشما عرض کنم در باره یک رقم مشخص از مالیات غیر مستقیم صحبت میکنم که در بودجه تقدیمی دولت بعنوان اخذ مالیات غیر مستقیم از سوخت است (دکتر بهبهانی - از بنزین است) نفت سیاه برای چیست؟ (دکتر بهبهانی - برای مصارف صنعتی مالیات ندارد) مطالعه بفرمائید مالیات است علی اجمال مسأله سوخت است و وصول مالیات های غیر مستقیم از سوخت و این اصل درست نمیتواند باشد مسئله ای که با برنامه های توسعه صنعتی تعارض دارد و همانطور که بکار هم عرض کردم باید برق رانه تنها در معابر بلکه باید تمهیداتی در نظر بگیریم که در مناطق دور دست و روستاها با تسهیلات زیاد و اگر اینطور جناب مهندس روحانی نگاه نمیگردند میگفتم بطور مجانی در اختیار مردم بگذاریم برای اینکه آنها را با تحولات انقلابی با تحولات صنعتی و فرهنگی آشنا بکنیم من انتظار داشتم که در این بودجه اثری از مالیات بر سوخت مگر در مورد بنزین یا موادی که ارتباط با این

مسائل پیدا میکند نداشته باشیم ولی این هست و جای براد است بعد از این مسائل موضوع مهم دیگر چه از نظر وظایف وزارت دارائی به موجب گزارش مربوط به وزارت دارائی و چه به موجب فصول دیگر بودجه میبینیم که بهر حال این وظیفه نادیده گرفته و نقض شده وظیفه ای است که وزارت دارائی من حیث المجموع از جهت نظارت بر تمام درآمد بیت المال مملکت دارد در این بودجه آمده اند در ستون های مختلف درآمدهای مملکت را تقسیم کرده اند باین صورت ستونی بعنوان درآمد عمومی ستونی بعنوان درآمد اختصاصی ستونی بعنوان درآمد در نامه این ستونهای متعددی است که درآمد مملکت را در این ستونها قرار داده اند (دکتر حکیم شوشتری - طبق قبلی این قوانین قبلی قوانینی که غالباً مربوط بوده حکومت حزب ایران نوین است آنچه که من از اجرای این وظیفه مهم و حساس وزارت دارائی میبینم تنها موردی است که در ستون درآمد عمومی ذکر شده آنستون درآمد عمومی تازه راجع به مواردی که طبق یک مقررات خناس مشمول اصول و ضوابط مالی مستثنی نشده باشد این بهر حال درست نیست چشما در سر فصل این درآمدها بنویسید درآمد عمومی با درآمد اختصاصی با درآمد تفننی هر چه بگذارید حرف من اینست که اینجا درآمد مملکت است اینجا من حیث المجموع میشود درآمد مملکت وزارت دارائی یعنی دستگاهی که در تمام درآمدهای مملکت و بیت المال ملت بسایند نظارت کامل داشته باشد و وظایف خودش را اعمال و اجرا بکند (صحیح است) و چنین وضعی ما نمی بینیم این نظم ناسامان مالی را شما ایجاد کردید (صحیح است) این نظم ناسامان

مالی را حزب ایران نوین بوجود آورد این نظم مالی را بصورت مؤسسات انتفاعی و شرکتهای بازرگانی به این کیفیت حزب اکثریت بوجود آورد این وظایف را از وزارت دارائی که وظیفه دار اعمال این نظارت هست بر بیت المال ملت طرز کار و سابقه شما سلب کرده (دکتر حکیم شوشتری - این را بفرمائید در مؤسسات انتفاعی نمایندگان وزارت دارائی نظارت میکنند) این مسائل مربوط بود چه است عرض میکنم که چرا نمیتوانید انقلاب اداری را اجرا کنید چون با تشکیل این شرکتهای بازرگانی اساس تعیضات بزرگه اداری را بوجود آوردید (صحیح است) بطور میتوانید انقلاب اداری را اجرا کنید؟

۴- تعیین موقع جلسه آینده - ختم جلسه

رئیس - آقای پزشکشپور بیانات جنابعالی تمام نشده؟ پزشکشپور - خیر هنوز ادامه دارد.

رئیس - پس اجازه بفرمائید به جلسه بعد موکول کنیم.

پزشکشپور - من آمادگی دارم اگر اجازه بفرمائید ادامه میدهم.

عده ای از نمایندگان - ما حاضریم جلسه ادامه داشته باشد.

رئیس - چون وقت کافی برای بحث در لایحه بودجه داریم جلسه امروز هم پنج ساعت طول کشیده با اجازه خانم ها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز شنبه خواهد بود.

(دو ساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی